

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec 2-20
za Nemčijo celoletno . . . 29.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec 2.—
V opori prejema mesečno . . 1-70
== Sobotna izdaja: ==
za celo leto 7.—
za Nemčijo celoletno . . . 9.—
za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE

== Ilustrati: ==
Enostolpna petlitrsna (72 mm):
za enkrat po 18 v
za dvakrat " 15 "
za trikrat " 13 "
za večkrat primeren popust.
Poročna oznaka, zahvale, oskrbnice itd.:
enostolpna petlitrsna po 2 v in.
== Poslano: ==
enostolpna petlitrsna po 40 v in.
Izhaja vsak dan, izvenredno na-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red.

Političen list za slovenski narod.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nehrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 183.

Završnica leče.

Prva kranjska deželna elektrarna v obratu.

Prva naša deželna elektrarna na Završnici je pričela svoj obrat.

Ko smo započeli obsežno akcijo za preskrbo kranjske dežele z električnim tokom, se pač nihče ni nadejal, da bomo otvorili prvo deželno napravo v takih razmerah. Naše delo je bilo zamišljeno kot delo miru dobrodelnega gospodarskega napredka. In vendar se to delo miru ni moglo mirno izvršiti, ampak je bilo v boju od prvega početka in se je izvršilo v sredi krvave vojke. Ravno to, da se je morala ta naprava boriti s tolikimi težkočami, katere je vse zmagovito prestala, dokazuje notranjo moč ideje, ki jo je rodila.

Bilo je zares nujno potrebno, da je kranjska dežela vzela na svojem ozemlju v roke električno akcijo, ta najnovejši faktor sedanjega gospodarskega življenja. Na celnem svetu je električna moč postala gibajoča sila gospodarskega življenja in je segla v najširše ljudske sloje. Sosedne države so jo znale že pred desetletji upreti v voz svojega napredka z največjim uspehom. Tudi v naši državi si je elektrika priborila od leta do leta važnejše mesto v gospodarskem razvoju. Ako ne bi bili mi započeli te akcije, bi bila kranjska dežela daleč zaostala za drugimi deželami, v katerih se ta razvoj z velikimi sredstvi od dne do dne bolj pospešuje. Na Štajerskem se gradé velikanske naprave, ki bodo tvorile podlago za mogočen nadaljnji razvoj. Cela Primorska bo v kratkem saturirana z električnim tokom od akcijske družbe, ki si je znala ustvariti monopol v deželi. Ali smo mogli pustiti, da bi edina Kranjska, ki ima vsaj toliko pogojev za gospodarski razvoj kakor vsaka druga dežela, ostala v ozadju in nudila žalosten pogled nazadnjaštva v dobi vseobčega napredka?

Po treznem preudarku je kranjski deželni zastop započel svojo akcijo, katere prva etapa je sedaj dovršena na Gorenjskem. Svoj načrt smo zasnovali na najširši znanstveni podlagi, izvršitev smo pa započeli v malem obsegu, primerno svojim finančnim silam. Iz malega raste veliko. Trdno nado imamo, da bo uspeh te prve naprave razgal vse dvome, razpršil vsako nezaupanje in bodril k nadaljevanju započete delo, dokler ne bo po možnosti zadoščeno potrebam cele dežele.

Zanimivo zgodovino ima za seboj

delo deželnega zastopa. Danes ni primeren čas, da bi prihajal z rekriminacijami. Velevažno delo zasluži, da se njegova zgodba natančno opiše. Ta zgodba bo interesanten kulturno-zgodovinski dokument, ki bo pokazal naše politične, gospodarske in upravne razmere v jako poučni luči. Tedaj se bo marsikaj pojasnilo, s kakšnimi težavami se ima boriti, kdor hoče nesebično z javnimi sredstvi ustvariti kaj koristnega za javni blagor, pokazalo se bo pa tudi, da ni nobena težava prevelika, da je ne bi premagal, kdor pošteno in vztrajno zasleduje visoke smotre v korist svojega ljudstva.

Turbine se vrté, stroji delujejo in luč se je zasvetila.

Zdravi razum je tudi v ljudstvu premagal moč zlobe in nevednosti. Velika masa je bila po deželni akciji postavljena pred nekaj čisto neznanega in nepričakovanega. Ni se čuditi, da je bil marsikdo nezaupen, ker ni imel še nobene izkušnje in ni poznal solidnosti naših načrtov, v katerih seveda nismo mogli pred izvršitvijo dela pred celim svetom razgrniti. Sedaj bo prišla jasnost. Vsak bo lahko videl na lastne oči, kaj se je naredilo, in bo mogel sklepati na nadaljevanje započete delo. Že sedaj je marsikateri nasprotnik deželne naprave postal njen prijatelj in odjemalec. Kar je zdravega in dobrega, zmaguje samo od sebe. Naprava je v tehničnem oziru tako vzorna, da — dasi še davno ni dovršena v vseh svojih možnostih — že sedaj uživa priznanje poklicanih strokovnjakov. Podrobnosti bodo razvidne, ko izide knjiga z natančnim popisom tehničnih del.

Pa tudi gospodarski uspeh je že zagotovljen. Dasi stopamo v obrat v najneugodnejšem času, ki si ga je mogoče misliti, se oglašja že toliko odjemalcev, da gledamo popolnoma mirno v bodočnost. Nastala vojska nam je delo pač zakasnila za več mesecev, a ustaviti ga ni mogla. Ustaviti ga niso mogle niti angleške bojne ladje, ki so zasegle naš baker na morju, niti prirodne sile, s katerimi so se borili naši tehniki, niti papirnate težkoče, ki so nam jih delali ljudje neblage volje.

To je bilo.

Prišel bo mir, prišel bo nov čas razvoja, prišla bo, kakor upamo, boljša doba, v kateri bodo deželne naprave služile kot mogočen faktor vseobčega napredka v naši deželi!

Dr. Evgen Lampe.

Iz doživljajev našega slavnega 17. pešpolka.

Slavnost vesoljne odveze.

Na bojnem polju, kjer si gledata junak in bela žena smrt hladnokrvno iz oči v oči, je vsaka stvar, ki je z verskim življenjem v kakí zvezi, globokega pomena.

Tak dogodek je bil tudi 20. septembra l. l. Ta dan je zbral gosp. polkovnik naš 17. pešpolk, da podeli hrabrostne svetinje hrabrim našim kranjskim fantom. V nagovoru, ki ga je imel ob tej slovesni priliki, je gosp. polkovnik naglašal posebno hrabrost in junaštvo našega polka. Dokaz te hrabrosti so mnoga odlikovanja, katerih je polk takoj po prvih bojih deležen. Spominjal se je pa tudi padlih tovarišev, katere krije že hladna zemlja, katerim je bilo usojeno, da so dali kri in življenje za drago domovino. Slednjič nas je pozival, naj se še vnaprej izkažemo vredne naših prednikov. H koncu pravi: Stojimo zopet pred novimi boji in marsikateri od vas bo še poklican, da umre junaške smrti na bojnih poljanah. A prepričan sem, da bo polk še nadalje kazal tisto žilavost in hrabrost ki je lastna našemu malemu narodu, in da se bo število odlikovanih množilo ter da bo on kot poveljnik lahko ponosen na naš 17. polk, kakor so bili dosedaj še vsi poveljniki, ki so ga vodili k bojem in zmagam.

Nato prosí navzočega polkovnega kurata naj podeli polku vesolino odvezo. Gosp. kurat si čez sivi vojaški plašč natakne stolo, moli kratko molitev s primeranim nagovorom, nato pa zadoni povelje »K molitvi!« Roke celega polka kakor enega moža se dvignejo k salutu, sablje častnikov se povesijo k tlom, zasliši se kuratov krepki »In Nomine Patris« itd. Oko vsakega, kdor še ni izgubil vere, se je orosilo, drhteče ustnice marsikaterega pa so šepetale kratko molitev.

Z zavestjo, da je sedaj spravljen z Bogom, zato pripravljen na vse, kar ga v vojni lahko doleti, je vsakdo s krepkim korakom odhajal od pomenljive slavnosti in takoj drugi dan zopet k novim bojem, zmagam in žrtvam.

Kako si je častniški sluga Kuk priboril hrabrostno svetinjo.

Radi njegove originalnosti je cel polk poznal slugo Kuka. Pri častnikih je bil vzled svoje postrežljivosti in skrbí, ki jo je imel za svojega gospoda, jako priljubljen. Pa tudi kot vojak je bil vedno na svojem mestu. Natančno po predpisu je stopal vedno 3 korake za svojim gospodom in naj so še tako gosto letele sovražne svinčenke. Bil je vedno vesel in dobre volje; posebno ga je veselilo, ako je mogel

kakemu Judu kako zagosti, a o tem prihodnjič. Le nekaj mu je grenilo njegovo veselo življenje. Z nekako zavistjo je namreč opazoval, kako si mnogi njegovi tovariši ki nosijo puške, s hrabrim obnašanjem v nevarnem trenutku pribore hrabrostne svetinje. Bolelo ga je, da njega, ki ne nosi puške, ne more doleteti taka sreča, dasi je čutil v sebi dovolj poguma, da izvrši kak tak čin; a ni mu dano, ker ne nosi te preklicane puške, ki je bila po njegovih mislih neobhodno potrebna v dosego svetinje. To ga je peklo. A sreča je muhasta ter se je enkrat tudi Kuku nasmehljala.

Bilo je v bojih na prelazu Dukle. Levo krilo stotnije, pri kateri je služil Kuk kot častniški sluga, se je naslanjalo na vas Pilavo, katere je služila Rusom v dobro skrivališče. Sedaj, si misli Kuk, je prišel zame velik trenutek, ko si lahko priborim svetinjo, ako zažgem one nevarne kočice. Pod večer dotičnega dne prosi Kuk svojega gospoda za dovoljenje da sme za par ur proč. Na vprašanje, kam da hoče, se odreže: op medaljo, in obrazloži svoj načrt. Po daljšem molenovanju mu njegov gospod dovoli, da poskusi ta »špas«, kakor se je Kuk proti nam bahavo izrazil.

Ko se napravi noč, si Kuk od svojega tovariša izprosi po njegovih mislih neobhodno puško, dene nekaj nabojev v žep in hajdi po »medaljo«. A ta »špas« ni bil tako lahek, ker vas je stala na drugi strani precej globokega potoka, katerega je bilo treba prebresti; teren je nudil malo kritja. Zato smo nestrpno pričakovali, kdaj se polkazejo rdeči pelatini na strelskih omenjenih koč. Ni dolgo trajalo, ko opazimo mal plamenček, ki se je kmalu razširil v pravi požar. Le Kuka ni bilo dolgo nazaj. Po dolgem čakanju prisopiha skoro do prs moker venomer ponavljajoč: Medalja bo, medalja bo! Ker se je tudi v strelskih jarkih izkazal naustraščenega, ko je šel po dnevu večkrat korajžno v hiše kuhat kavo za častnike, pri čemur so ga lovile vedno ruske granate, kakor je sam pravil. Zato je bil predlagan v odlikovanje. S tem se mu je izpolnila njegova najgarknejša želja.

Za slavo dvoglavega avstrijskega orla.

Kako globoko je vkoreninjena ljubezen do domovine v našem narodu, in s kakim navdušenjem se bore naši fantje proti sovražnikom očetnjave, priča pismo, katero nam je drage volje prepustila gospa P. in katero je pisal njen mož, ki služi pri domačem 17. polku.

Píše: Sicer grme topovi in puške prasketajo, jaz sem pa nekoliko prost, zato Ti pišem te vrstice, ker vedno pišem o žalosti. Ne žaluj preveč, ker tudi jaz tukaj nisem žalosten, ampak misli, da sem srečen,

LISTEK.

Oj ti moj dom!

(Po pesmi: »Oj ti moj dom, ti zemlja mila«)

Oj ti moj dom, ti zemlja mila!
Najbolj te vroče ljubim zdaj,
ko toliko si izgubila
sinov, ki jih ne bo nazaj.

Ti raj si bila jim edini.
Iz raja jih izgnal je meč.
Odšli so, padli tam v tujini,
za raj domači se boreči.

Moj narod ljubljani trpeči,
tolážití te več ne znam.
Tolažbe najti v tej nesreči
ne morem srcu niti sam.

Le bojnih trum Gospod in Mati,
ki njej si v varstvo izročen,
tolažbo, moč ti more dati,
zemljan nikjer nobén, nobén!

Franjo Neubauer.

Pismo iz Karpalov.

(Vojni kurat Leop. Turšič.)

15. februarja 1915.

Na svečnico sem mislil iti maševat v bližnjo, 5 km oddaljeno vas, kajti nobene stvari v vojski tako zelo ne pogrešam kakor svete maše. A žal, malokrat pridem do tega. Cerkve so po teh krajih povečini unijske in poleg tega čisto opustošene in razdrte. Komu pa vojska prizanesa?

Že na predvečer sva se s kuratom sosednjega polka dogovorila in vse potrebno ukrenila glede odhoda. Zjutraj ob prvem svitu je že stal pred hišo, v kateri smo bivali, moj skromni Sibirac — drugi ga nazivljejo Moskala — pripravljen in osedlan ter nestrpan bil s kopiti ob zmurza tla. Tudi on se je veselil lepcega izprehoda v mirnem zimskem jutru. Pa oba sva bila ob svojo radost, ko je prišlo povelje za odhod v drugo smer. »Tu imaš,« sem si mislil, »v vojski ne smeš imeti nobenega svojega načrta, ker ti ga gotovo prekrižajo. Se bom že kako Bogu oddolžil, z našnjo sveto mašo pa ni nič!« Spravil sem svoje stvari skupaj ter jih naložil na rame zdehajočega Stefana, zajahal Sibirca ter jo ubral za regimentom, ki je že stal ob glavni cesti, pripravljen na odhod.

Nismo šli daleč in prišli v vas, v kateri smo še danes. Leži kakih 20 minut za fronto. Saj bi Vam povedal ime, pa ž njim Vam ni veliko pomagano; na navadni karti ga itak ne najdete. Odkazali so nam hišo sredi vasi, tesno in dolgočasno, obubožano, kakor so vse druge. Zategnili smo svoje vozove v lepe vrste sredi trga, okrasili hišo z zastavo rdečega križa in se prav po vojaško naselili. Zamrmral je gazda, ko smo mu posteljo znesli iz hiše, da smo na tleh dobili zase prostora, morda je zaklel, ko so se morale kravice v hlevu bolj stisniti, da so dobili bivališče naši konji — pa kaj se boče — v vojski ne gre drugače. Pa mož se nas je že privadil; kar zahtevamo od njega, vse nam da, če le ima. Celo tako priazen je postal, da ponoči, ko ga prime njegov godrnjavi kašelj, se hodi ven pod mijo nebo odkasljevat.

Že tisto svečnično popoldne so začeli od vseh strani grmeti topovi, naši in sovražni. Sovražne granate so udarjale naravnost v vas, v kateri smo bili prej. Strašen je tak dan. Po zraku tuli, zvižga, cvili, bobni v vseh mogočih melodijah in njansah, da se trese zemlja in nebo. Na jasnem nebu se pokaže zdaj pa zdaj beli oblček eksplozivnega šrapnela; čedalje več jih je in se podé po jasnem ozračju drug za drugim,

dokler ne zastro gladkega neba; zdaj pa zdaj bujne kam granata z vso svojo orjaško silo, da volto zadoni zemlja in se stresajo šipe v oknih. In to dan za dnem; nekaj čudnega je in skoro dolgočasno nam postane, če je dan tih in miren. Še groznejše pa so noči, kadar se oglašajo topovi. Zamolklejše je njihovo grmenje in njihovi ognji so kakor žar pekla.

In od Svečnice že traja neprenehoma ta artiljerijski dvoboj, včasih z večjo, včasih z manjšo silo. Uboga ušesa, ubogi živci!

Po polnoči 4. februarja se je sovražnik okorajžil in prišel iz svojih lukenj. Proti jutru je začel s svojim napadom. Najbolj mu je seveda dišala cesta in prehod iz doline v dolino. Ta prehod, ki ga ima zasedenega ravno naš polk, je silno važen za nadaljnje prodiranje. Zato so ga naši na vso moč zavarovali z žičnimi ograjami daleč na okrog. Na obeh bregovih nad cesto je bil postavljen oddelek strojnih pušk. Ko se je sovražnik približal žičnim ograjam, so strojne puške otvorile nanj uničujoč ogenj. V bližini za fronto sta bila skrita dva topova, ki sta tudi začela bruhati iz svojih ceví strah in smrt. Sovražnik je obrnil hrbet, a je bilo že prepozno. Strojne puške so žele in padali so Rusi kakor klasje pod

ker vidim vojno in dogodke, kakršnih svet še ni videl; da ne gledam samo od daleč, ampak da se tudi jaz bojujem za mir in slavo dvočlanskega avstrijskega orla. Živeli boste pa potem mirneje, ko bo strit na tleh ležal hinavski ruski medved. Ta igra se je morala izvršiti, politično ozračje je bilo preveč napeto, da bi se moglo še dalj tako držati. In če me iz tega boja ne bo nazaj, imej zavest, da sem tudi jaz eden izmed mnogih, ki so storili svojo dolžnost nasproti domovini, ker brez žrtev ni zmage. Četudi sem težko zapustil milo domovino, si mislim, da če padem na bojnem polju, sem storil svojo dolžnost in moje življenje ni bilo zastonj.

Krvavi Karpati.

«Ura!» — Sanitejc, pomagaj! — Kdor je ujetnik, ni več sovražnik.

Josip Šusteršič, Orel in član Marijine družbe v Šmartnem pri Litiji, ki je že od začetka vojne na severnem bojišču ter je bil že ranjen in ujet, a je ušel, je pisal domačemu gosp. kaplanu naslednje pretresljivo pismo z dne 15. februarja letos:

Prečastiti gospod! Naj Vam pišem nekaj besedi z našega bojišča, da boste vsaj nekoliko vedeli, kako se pri nas godi.

Jaz sem, hvala Bogu in Materi Božji, kateri se imam edino zahvaliti za to milost, še vedno živ in zdrav. Sicer ne vem, če bom tako dolgo, da skonciram ta list, ker ruske granate padajo ravno sedaj tako krog naših zakopov, da se vse trese in da se kar zemlja vsipava na nas. Vsak čas pride naznanit: Ta in ta je mrtev! Ta in ta je ranjen!

Z Rusi stojimo v neposredni bližini. Rusi nas vedno napadajo, mi jih pa prav dobro odbijamo. Jako hud napad smo imeli 4. t. m. Naj Vam ta dan malo opišem. Saj imeli smo že veliko hujših bitk, ali ni vselej čas pisati. 4. t. m. na vse zgodaj so se nam pričeli Rusi bližati, misleč nas napasti in nas zapoditi iz naših pozicij. Ali zmotili so se! Takoj, ko se je začelo dani, je bilo sovražnika pred našimi strelskimi jarki vse črno kot mravljinčev. Mi smo jih pustili prav blizu, skoraj že na trideset korakov, potem smo jih pa začeli. Padali so, kot bi jih sejal. Pa bili so trdovratni. Ko je padla ena vrsta, prišla je druga, tretja itd. Ali mi smo domala vse postrelili.

Streljali smo, kolikor je kdo mogel. Nazadnje so vendar uvideli, da ne bo nič in zapustili so pred nami cele kupe mrtvih in ranjenih in so zbežali. Okrog 9. ure dopoldne je bil napad odbit. Tudi mi smo imeli izgube, pa ne prav velike. Ali grozno je bilo pogledati pred naše zakope na mrtve in ranjene Ruse. Takoj pa, ko je bil napad odbit, pride povelje z našega desnega krila (tam je bil namreč neki drug regiment), da je bil sovražnik premočan, da so se morali naši umakniti in da so Rusi zasedli neko važno našo pozicijo. Takoj se mora naš bataljon odpraviti dotičnim regimentom na pomoč in sovražnika nazaj vreti. Takoj smo se odpravili. Okrog 2. ure popoldne smo prišli na dotični kraj. Bili so na nekem precej visokem hribu. Naši so se bili umaknili že precej daleč nazaj. Takoj otvorimo še mi na sovražnika ogenj. Takoj, ko je sovražnik videl, da so naši dobili pomoč, se je začel polagoma umikati

z vrha hriba. Na drugi strani hriba je bil do polovice hriba gozd. Ob robu gozda so bili naši strelski jarki, ki so jih bili Rusi zavzeli. Te strelske jarke moramo mi za vsako ceno nazaj dobiti. Imeli smo namreč prodirati s hriba navzdol. Rusi so se vsi umaknili v naše zakope in so streljali na nas, da je pokalo, kot bi šla toča. Z nasprotni strani je pa že ruska artiljerija streljala na nas, da je bilo groza. Le sreča da je bil velik sneg, da ruske granate niso eksplodirale; le malo katera se je razletela; drugače bi bili vsi pobiti. Poleg mene je mojemu tovarišu granata odnesla roko. Ko bi bila eksplodirala, bi bila oba mrtva. Jaz sem imel komando enega voja, namreč dvanajst mož. Sami mladi fantje regutje so bili. Šli so za menoj, ne da bi jih bilo treba goniti. Dokler smo šli po gozdu, je bilo dobro. Pa prišli smo do neke planote, da so imeli Rusi lep cilj na nas. En čas premišljamo. Pa naprej se mora. »Torej naprej za menoj!« — zakličem moštvo in skočimo proti sovražniku. Rusi podvojijo ogenj. Na kakih deset korakov se zopet vržem na tla in se ozrem nazaj po moštvo. Ali kaj vidim! Strahopetneži so se zbali. Nobenega ni za menoj. Sam sem. Vstanem, da grem nazaj, da jih naženem naprej. Ali ko pridem kakih trideset korakov nazaj, vidim strašen prizor: Vse moštvo leži, stoka, prosi, ječi: »Sanitejc! Pomagaj, obveži! Pomagaj, obveži!« Ali sedaj ni časa ranjencem pomagati, pa če bi bil ravno moj brat med njimi. Vržem se zopet na tla, da pričnem streljati. V tem že slišim z leve strani klic za naskok:

«Ura!» Kakor en mož planemo vsi z bajoneti proti sovražniku v strašni tezi, da vse pokoljemo. Rusi še enkrat podvojijo ogenj, nakar jih še mnogo pade izmed naših. Pa ko smo že čisto blizu njih, si mislim: zdaj bo strašno klanje. Pa ni bilo tako. Znano je že, da se Rusi nobene stvari bolj ne boje kot naših bajonetov. Tudi sedaj, ko zagledajo bajonete pred seboj, pomečejo svoje puške proč in roke kvišku in kličejo: Brate! Brate! Ko jih vidimo kot svoje ujetnike, nas mine vsa jeza in začeli smo si podajati roke in se smejati drug drugemu. Delili smo jim kruh in druge reči, a oni nam cigarete in tobak. Ko bi nas tedaj kdo videl, bi mislil, da smo stari prijatelji po dolgem času zopet skupaj prišli. Vsak si je mislil: Vi ste storili svojo dolžnost in mi pa svojo; zdaj, ko ste naši ujetniki, niste več naši sovražniki. Potem jih je nekaj naših mož odpeljalo proč. Bilo jih je okrog 300. Mi smo pa zasedli okope.

Pripis: Šusteršič je danes korporal. Z Bogom! . . . Ne poznam Vas. Vseeno se priporočam v molitev. Molite, da zdravi pridemo. Franc, pristaš slovenske naše stranke od Gorice.

Naši hrabri domobranci.

Bilo je 4. februarja; Rusi so na desnem krilu pridrli do naših strelskih jarkov in jih zavzeli. 1. stotnija 27. domobranskega pešpolka, ki je bila v rezervi, dobi povelje, da potisne sovražnika nazaj. Odrinili so; sneg jim je segal do pasu in bili so popolnoma izpostavljeni ruskemu ognju. Bilo jih je skupaj 40 mož. Ko jih Rusi opazijo, jih takoj obsujejo s kroglijami in granatami in več naših fantov obleži v snegu. Drugi gredo naprej. Ko pridejo na rob gozdiča, si hočejo malo oddahniti in premisliti, kako in kaj, kajti kakor hitro bi bili stopili iz gozdiča na plano, bi Rusi lahko vse do zadnjega postrelili, predno bi prišli na cilj. Četovodja Kovačič, doma iz Gorice, pogleda po fantih, da vidi, koliko mož še ima. Gledali so se in šтели, a kakor in kjer so začeli, jih je bilo vseh skupaj le še pet! Druge so ubile ruske granate. Kaj storiti? Rusov je bilo krog 50. Da bi šli nazaj, nobenemu niti na misel ni prišlo. Medtem zleze neki Peter Nardin iz Vrtojbe pri Gorici do nekega drevesa na robu gozdiča, tam nekoliko pomisli, potem pa skoči naprej in zakriči: Ura! In kaj se zgodi? Rusi se prestrašijo, skočijo iz jarka, pomečejo proč puške in dvignejo roke v znamenje, da se udajo. Nardin gre proti njim, tedaj pa Rusi opazijo, da je sam. Takoj mu zažvižgajo ruske kroglice krog ušes. V istem trenutku se pokažejo iz gozda še ostali in Rusi znova pomečejo puške proč in se udajo. Naši so hiteli pobirati njihovo orožje, da bi prežgodaj ne opazili, da v gozdu ni nič več naših vojakov. Tako je pet naših domobrancev ujelo 33 Rusov z enim poročnikom. Imena teh junakov, ki so vsi predlagani v odlikovanje, so: Četovodja Anton Kovačič, Peter Nardin, Anton Jakončič iz Vipolže pri Gorici, Jožef Šrihar iz Gornje Dule pri Krškem in Ivan Čadej iz Celja. — Zanimivo je tudi to: Narednik Ivan Boštjančič iz St. Andreža pri Gorici, četovodja Anton Kovačič in Peter Nardin so že od začetka vojne skupaj in so se udeležili vseh bojev z Rusi. Vsi trije so bili že po večkrat predlagani v odlikovanje, in sicer Boštjančič in Nardin po dvakrat,

Kovačič pa trikrat. Dosedaj so še vsi trije popolnoma zdravi in neranjeni, kar je pač redka stvar; največ je pri našem polku takih, ki so se po ranah pogumno vrnili nazaj na bojno polje.

Pustni lorek pri „Karpatskem Judku“.

Tako nazivlje gospod poročnik našo podzemsko »vilo«, kjer naše moštvo dobiva potrebna navodila za bolne želodce. Pustni lorek je bil precej gorak; obsevalo nas je zimsko solnce, pa tudi ruske granate in šrapneli so nas želeli ogreti. Padli so pa vsi prekratko, zato smo se kmalu splazili iz strelskih jarkov in posedli na šture posekanih dreves. Zamislili smo se v zlate čase pustnih krofov, a kmalu spoznali, da je to neumnost. Kaj bi si človek sline delal po stvarih, ki so morda nekje v deveti deželi. Misli na dom se je na glas otrese star kamniški meščan, Fajdiga, češ: »E, kaj bi zmeraj čepel v domači kuhinji pri svoji ljubi žefki; saj imamo tudi mi svojo guljaš-kolono, puško pa za ljubo!« Medtem je tudi našega »Zagarca« obšlo pravo pustno veselje, da je začel igrati nogomet brez žoge in spravil celo družbo v glasen krohot, tako da bi bili še Rusi kmalu kaj imeli od našega pustnega veselja. To je dvignilo našega mladega poročnika, pristnega Dolenjca, iz njegove luknje. Ves zaspan in zmršen se priplazi med nas in pravi v nepotvorjeni dolenjščini: »Za zlodja, kdo se je pa danes zopet obesil na lim? Kakšno fantovsko petje pa je to? Naj bo že enkrat konec teh oslarij. Ali ne veste, kaj je danes?« Njegov obraz je bil silno resen in mi smo začeli prestrašeni gledati drug drugega. »Napad!« Tedaj se je poročnik začel smejati: »Kje pa imate Družinsko pratiko? Danes je pust pa ne napad.« Vsi se tiho namuznemo, to nam je bilo všeč. Sedaj pa le nad pust, da ga dostojno proslavimo. Spravili smo se v podzemsko kabino k tovarišu »Zagarcu« in najprej priredili koncert; vsak je posnemal kako glasbilo in godba je bila taka, da so še uši poslušale kakor omamljene. Opoldne smo imeli dobro govejo juho z zmečkanim krompirjem, da je še gospodu poročniku dišala. Po kosilu zopet koncert. Za večerjo smo izvolili za kuharico »Zagarca«, ki zna najbolj imenitno kuhati. Imeli smo prihranjenega nekaj vina, ki ga dobimo skoraj vsak dan, in napravili smo vinske rezine iz komisa, zraven pa zmečkan krompir. Vse je šlo po sreči, dokler se nazadnje niso povabili k nam Rusi, ki jih pa nismo gostoljubno sprejeli.

Korajže prave nimajo . . .

Neki vojak piše svojim s severnega bojišča in opisuje, koliko naši vedno Rusov pobijejo in ujamejo, a kaj, ko pa vedno nove ruske čete prihajajo: »Če enega ubijemo, trije na njegovo mesto pridejo. Le nekaj tem ljudem »fali« in grozno jih mori: Korajže prave nimajo, se kar sami udajajo. Ko bi tako korajžni b'li, kakor smo kranjski fantje mi, potem bi nam že pokazali in mi bi se prav malo z njimi igrali. A Rusi nimajo tiste krvi, kakor slovenske matere sinovi; ko ostro bodalo jim pokažemo, se nam ponižno udajajo. In tudi konca prej ne bo, dokler ne bomo vseh polovili. Bog daj, da bi se to kmalu zgodilo, da bi se lahko zopet enkrat mirno naspali in odpočila ušesa od gromenja topov in žvižganja krogelj.

Pogumen Kranjec.

Neki mož, ki je na severnem bojišču, tolaja svojo ženo, ki močno za njim žaluje in trepetja, da bi ga ne doletela kaka nesreča, med drugim tako-le:

Ljuba žena! Nikar se toliko ne razburjaj iz strahu zame, ker to Tebi na zdravju škoduje, meni pa nič ne koristi. Posnemaj mene, ki moram tudi prenašati ločitev od Tebe in otročičev, a vso žalost, ki se me hoče kdaj polastiti, s silo preganjam in se delam trd kakor kamen. Ko zasedem svojega vranca, ki je čil kakor ogenj, si zažvižgam našo pesem: »Oh, ti si pa doma ostala . . .« ter kakor blisk zdirjam s poveljem, kamor me pošljejo. V zraku žvižga in rolni in tuli in ječi, za mano, pred mano in ob straneh udarjajo kroglice iz pušk in topov. Pade granata in izkoplje 5 m globoko in 4 m široko jamo ter vrže zemljo 10 m visoko. Jaz pa ne poznam ne strahu ne žalosti ter dirjam naprej in naprej, dokler ne izvršim povelja. Tako gre življenje naprej. Tudi Ti vrši svoje dolžnosti, misli ne delo in ne poslušaj srca.

Usoda štirih prijateljev.

France Nemec, doma od Sv. Jurija ob Ščavnici, ki je služil pri 26. domobranskem pešpolku na severnem bojišču, piše dne 14. februarja iz bolnišnice v Besterzebamja:

Celih šest mesecev smo bili štirje prijatelji skupaj ter se vojskovali proti so-

ženjičnim srpom. Baje je bil uničen ob tem napadu en cel sovražni polk, ostali polki so pa bili tudi zelo zredčeni. Tako so nam pravili ruski ranjenci, ki so v razmeroma velikem številu prihajali na naše obvezovališče.

Pretresujoč je bil drug dan pogled na bojišče. Po obronkih na obeh straneh ceste je ležalo na stotine in stotine mrtvih Rusov. Sneg vsepovsod okrvavljen in steptan, razmetane puške in streljivo, nahrbtniki in jedilne posodice, vse je ležalo križem po bojišču. Kako uničujoč je bil poraz za Ruse, priča dejstvo, da niti ranjenih niti mrtvih niso mogli vzeti s seboj, ko smo do zdaj le redkoma videli nepokopane ruske mrlice. Naše izgube so bile prav malenkostne.

Od tedaj naprej si sovražnik ne upa več napadati. Z glavami vred je bil ubit tudi njegov pogum.

Tako se ne ganemo iz svoje vasi in se bojimo, da ne bi dobili v njej domovinske pravice. Iz svoje srede smo izvolili tudi že župana, ki pa se brani na vse kriplje poverjene mu časti. Vsak dan nas obišče enkrat ali večkrat — menda po potrebi — raztrgan in umazan ciganeček, poba 15. let, a mu jih ne bi prisodil niti sedem ne. Očeta nima, materi je zgorela bajta in živi od miloščine, ki mu jo daje vojaštvo. Kadi že od tretjega leta, poje od sedmega, zadnja leta se je naučil tudi plesati. Za kos komisa ali za cigareto pleše in poje do vrtoljavosti in nam dela kratak čas. Namazan je z vsemi mazili — pravi falotek. Brati ne zna, moliti ne zna, samo prositi in krastl zna dobro.

Podnevi je torej naš gost cigan-

ček, ponoči pa miši in uši. Neodpravljava, trdoživa zalega! Miši skačejo po naših skromnih slamnicah, oškrtajo vse, kar jim pride pod zob, cviliijo in delajo nočno muziko, brž ko ugasnemo luč. Še hujše so uši. Vsa sredstva smo že poizkusili — mazila, praške — nič ne pomaga. Na večer se preobleči, zjutraj jih imaš zopet toliko, če ne več! In prišli smo do zaključka: najboljšo zdravilo je potrpežljivost in vztrajnost do konca tudi proti temu sovražniku.

Polagoma je začel po rebrih in bregovih izginjati sneg in z njim mraz. Kažejo se rjave, ponekod tudi že zelene lise — znamenje, da se bliža pomlad. Kadar je ozračje mirno in ne grme topovi, se oglašajo z drevja ptiči, da je veselje. Solnčen dan, zelena livada, ptičje petje, prijazni tovariši, domači slovenski fantje — vse kakor doma! In vendar smo tako daleč od doma, dom nam živi in ga čutimo v svojih srcih. Kdaj se nam izpolni srčna želja, da ga ugledamo?

Po dolinah so narasle vode od tajačicega se snega in preplavile dolinice in vse stranske ceste. Radi tega dobivamo pošto pozno v noč. Čakamo jo ob taroku. Karte v kot, pošta je tu! Skočimo pokoncu in gledamo, kaj nam je došlo. Parkrat je pošta prišla šele ob 11. uri zvečer, ko smo že spali. Pokoncu, zaspanci! Slajši je pogovor z domovino, z znanci in dragimi prijatelji, kakor pa spanje . . .

Tako nam mineva dan za dnem, drug drugemu podoben. Vsak nas dovede bližje domu, bližje miru, ki nam ga Bog skoro daj!

vražniku. Veliko smo prestali. Ti štirje prijatelji smo bili: korporal Franc Šegula, Franc Perko iz Kapele, Karl Rep od Male Nedelje in Franc Nemec od Sv. Jurija ob Ščavnici. Bilo je dne 26. januarja. Pričakovali smo sovražnika. Dopoldne ob 10. uri zagledamo v celih bojnih vrstah sovražnika korakati proti nam. Naša četa počaka, da se nam Rusi približajo. Na 800 korakov začnemo z mrlvaško uro. Rusi so padali, kakor bi žel žito z veliko koso. Kar slišim vpiti zraven mene Franca Perk: »Jezus, Marija!« Dobil je dum-dum-kroglo ter obležal takoj mrtel. Tovarš K. Rep vpraša: »Ali je prijatelj Perko mrtel?« Odgovorim mu: »Da.« V tem trenutku je dobil Rep kroglo v grlo ter je izdihnil v štirih minutah. Jaz jima naredim grob med padanjem krogej ter zasedim na grob mojima padlima tovarišema križ. Poslovil sem se od groba v molitvi. Tri dni za tem me zadene sovražna dum-dum-krogla v levo roko ter me težko rani. Ležim v bolnišnici na Ogrskem. Blaga žena K. Repa in dobri stariši Fr. Perko bodite potolaženi! Franc Nemec.

Vojni doživljaji iz letnega dragoncea.

Ivan Jagodic, dragonec pri 5. dragon-skem polku, doma z Visokega pri Kranju, piše svojim domačim:

Dragi domači! Prejel sem vse, kar ste mi poslali in se vam lepo zahvaljujem; vse mi pride prav. Kar ste mi poslali za Božič, sem sprejel šele po Božiču, sicer je pa vseeno. Na božični večer sem bil celo noč zunaj in sem se zelo prehladil; misli so mi pa vedno uhajale domov, češ, kako prijetno je bila druga leta, ko sem praznoval praznike v krogu svojih dragih bratov in sester in svojih ljubljanih starišev. Dobro vem, da ste se me tudi Vi spominjali. Ko sem prejel zadnje Vaše pismo, t. j. 29. januarja, sem bil čez dan trikrat v ognju, in sicer dvakrat v infanterijskem in enkrat v artiljerijskem. Srce mi je pokalo ob strašnih prizorih; vrhoteča mi je pa šrapnela ranila konja. Trije konji so mi bili — kakor veste — že preje ubiti, četrti mi je ranjen in sedaj imam petega, ki je črn in zelo lep in mlad. Jaz sam sem pa z božjo pomočjo še vedno čil in zdrav, le uši me, kakor vse druge, silno nadlegujejo. V prvem boju so šli Rusi po velikem snegu proti našim utrdbam, kjer so se nahajali naši hrabri junaki. Vsak Rus je bil zadet, kdor se nam je približal, in sovražniki so padali kakor snopi za ženjicami. V drugem boju so nas Rusi napadli in naši so jih takoj 1500 ušli. Sicer jih pa vsek dan ujame o. Bil sem pridružen z devetimi dragunci in enim korporalom k pehotni brigadi. Dne 21. januarja ob 11. uri ponoči me pride buditi moj tovariš in mi naznani, da naj pridemo trije dragunci k polkovniku. Jaz sem prišel prvi in dobil povelje, da moram jahati k 27. domobranskemu regimentu in izročiti neko povelje. Kmalu je bilo slišati udarce kopit po mrzli cesti, da se je razlegalo daleč v temno noč; sicer je bilo vse mirno, le iz daljave so se čuli posamezni zamolkli strelji. Čez dalj časa pridem do 4. regimenta in povprašam za poveljnika. Major pride in jaz ga ponižno vprašam, kje da je 27. domobranski regiment, kjer je moj cilj. Dal mi je enega infanterista, da mi je kazal pot, in počasi sva korakala po cesti, kajti jahati ni bilo mogoče, ker je bilo temno kakor v rogu. Nenaadoma naju preseneči strašno streljanje in bojni klic: huraj! Rusi so napadli v temni noči naše in kroglice so mi neprestano žvižgale mimo ušes, a zadela me ni nobena. Naenkrat mi pade konj krvav na tla, bil je do smrti zadet. Skoro sem že pozabil, kaj mi je bilo ukazano, tako mi je bilo žal zvestega konja, a bela kuverta s poveljem me je spominjala na strogo dolžnost. Zamisljena sva odkorakala z infanteristom, on naprej, jaz za njim. Hkrati se zvrne vodnik na tla zadet od sovražnikove kroglice, sicer ne mrtel, ampak le hudo ranjen. Ravno je pogledala luna izza črnih oblakov in obsevata s svojo svetlobo blede obraze. Z žalostnim srcem sem ga moral zapustiti in po mnogih zaprekah sem vendar končno dosegel srečno svoj cilj. Hitro izročim povelje in naznanim, kje da leži ranjeni infanterist, katerega so šli takoj iskat. Ko sem dobil potrdilo, da sem oddal ukaz, sem se napotil nazaj in ob 5. uri zjutraj sem prišel zopet k pehotni brigadi zdrav, a brez konja nazaj in povedal, kaj se mi je bilo zgodilo. Polkovnik me je vprašal po mojih razmerah, koliko časa sem pri vojakihi, koliko sem star itd. Odgovoril sem mu, da sem šel že oredlanskim prostovoljno k vojakom in da sem šele 19 let star. On me pa potrkna po rami in reče: »Prav dobro, sinko moj! Če bodo vsi tvoji sobojalci tako vestni in točni kot si ti, bo gotovo zmaga naša!« Drugače mi gre še kar dobro. Zdrav sem, in upam, da bo moje pismo tudi Vas dobilo pri najboljšem zdravju. Mrz je, toda za domovino človek z lahoto in potrpljenjem vse pretrpi. Srečo Vas pozdravlja Vaš udani sin in brat Ivan.

Kako umirajo lopničarji.

Jože Korpar iz Oslušove pri Veliki Nedelji piše svojemu prijatelju Jožetu Lah dne 5. februarja: Pišeš mi, da ste imeli hudo zimo, tudi pri nas je bil hud mrz. Kakor sem ti že pisal, opravljam službo malega poštarja, zato se ne morem dostojno Bogu zahvaliti, ker sem radi te službe večidel v topli hiši. Seveda moje mesto tudi ni preveč utrjeno, ker vsak čas me lahko pokliče g. stotnik k bateriji. Topničarji ne trpimo tako hude zime, kakor pri pešpolkih. Radi svinčenk in pušk sem tudi precej zavarovani. Ali dragi, vedti, da so priprave za človeško smrt tukaj različne. Včeraj popoldne nas je začel Rus, ki ga zovemo »Moskala«, prav urno pozdravljati s šrapneli in granatami. Ker pa je naša baterija tako dobro skrita, da je ni mogoče lahko videti, nas je sovražnik iskal s svojimi strelji na široko okoli. Tako se jim je žalibog posrečilo, da nas je zadela s polnim strelom. Mrtvi so bili trije vojaki in trije konji. Pri tem žalostnem dogodku sem se znebil prijatelja-Slovenca, doma iz Primorja, drugi pa je bil Nemec, na drugače blaga duša. Kakor je povedal g. ognjičar, ki je prinesel pušice z imeni v pisarno, ju je strel raztrgal tako močno, da ni bilo od nobene in niti konj prav nič najti. Roko od Nemca so našli čez 30 m v stran od prostora, kjer je bil dotični zadet. Oprava od vseh treh koni je bila na drobne kosce raztrgana. Take smrti umirajo lopničarji. Za Erhartič Blaža in Meja Janka ujam da še bodeš že zvedeli. Te dni je bilo ujetih čez dva tisoč »Moskalov«. Ujeti so jih fantje od naše 22. in 28. divizije. Ako bo šlo tako naprej, bodo menda vendar enkrat zmanjkali. Iskrene pozdrave na vse poznane!

Po treh odlikovanju.

V ljutih bojih v Karpatih je bil ranjen tudi član šentfleurjskega Orla vrli Jožko Klunšček. Za svoje junško vedenje je bil že dvakrat odlikovan s hrabrostno svetinjo, sedaj se nahaja v vojaški bolnišnici v Hodovinu na Moravskem. Odtod piše svojemu bratu domov 14. t. mes.: »... Jaz upam, da poidem v par dneh odtoč, nabrže v Ljubljano in od tam domov. Težko še čakam časa, da še enkrat vidim domače ljudi, ljubi St. Ferjan, slišim njegove zvonove, se snidem z ljubimi domačimi, stariši, brati in sestrami. To bo veselje. Tudi na našem cerkvenem koru upam še enkrat zapeti. Potem poidem na zopet na Ruso — še po tretjo svetinjo. Ta pa mora biti zlata. Z dvema še nisem zadovoljen...«

Uradni izkazi izgovor.

Izgube 17. pešpolka.

Mrtvi. Bahovec Ignacij, 1. odd. stroj. pušk, iz Račne (23. nov. 1914 do 2. jan. 1915); Drakeler Franc, 10. stot. (23. nov. 1914 do 2. jan. 1915); Pluf Andrej, 9. stot. iz Moravč (27. nov. 1914 do 2. jan. 1915); Geršar Franc, 1. odd. stroj. pušk, iz Moravč (23. nov. 1914 do 2. jan. 1915); Mrvar Josip, 6. stot. iz Ljubljane (23. nov. 1914 do 2. jan. 1915); Gregorčič Franc, 1. odd. stroj. pušk, iz Sela (23. nov. 1914 do 2. jan. 1915); Grobojšek Karel, 2. odd. stroj. pušk (23. nov. 1914 do 2. jan. 1915); Jakšič Josip, 6. stot. (23. nov. 1914 do 2. jan. 1915); Javornik Ivan, 9. stot. iz Kranja (23. nov. 1914 do 2. jan. 1915); Jerman Franc, 1. odd. stroj. pušk, iz St. Petra pri Novem mestu (23. nov. 1914 do 2. jan. 1915); Kmetič Franc, 2. odd. stroj. pušk, iz Dola (23. nov. 1914 do 2. jan. 1915); Končič Mihael, 9. stot. (23. nov. 1914 do 2. jan. 1915); Kostelny Ernest, 2. stot. Koželj Anton, 1. odd. stroj. pušk, iz Dobernika (23. nov. 1914 do 2. jan. 1915); Lavrinšek Karel, 1. stot. (23. nov. 1914 do 2. jan. 1915); Mrvar Josip, 6. stot. (23. nov. 1914 do 2. jan. 1915); Ovišar Franc, 1. stot. (23. nov. 1914 do 2. jan. 1915); Pavlič Franc, 1. odd. stroj. pušk (23. nov. 1914 do 2. jan. 1915); Prosen Josip, 1. odd. stroj. pušk (23. nov. 1914 do 2. jan. 1915); Ribič Alojzij, 1. odd. stroj. pušk, iz Predorja (23. nov. 1914 do 2. jan. 1915); Simčič Andrej, 9. stot. iz Velovske (23. nov. 1914 do 2. jan. 1915); Simončič Martin, 1. odd. stroj. pušk (23. nov. 1914 do 2. jan. 1915); Šilbar Franc, 2. odd. stroj. pušk, iz Moravč (23. nov. 1914 do 2. jan. 1915); Šmale Franc, 2. stot. iz Toplice na Doli; Stern Franc, 9. stot. iz Kranja (23. nov. 1914 do 2. jan. 1915); Sulč Alojzij, 9. stot. (23. nov. 1914 do 2. jan. 1915); Vihtelič Ivan, 9. stot. (23. nov. 1914 do 2. jan. 1915); Zupančič Ivan, 9. stot. iz Litije (23. nov. 1914 do 2. jan. 1915).

Ranjeni. Andreina Ivan, 1. stot. Artilj. Franc, 9. stot. iz Radovljice; Avbelj Franc, 6. stot. iz Moravč; Bačič Mihael, 9. stot.; Brušen Henrik, 11. stot.; Bulovec Franc, 6. stot.; Čebun Valentin, 6. stot.; Debeljak Alojzij, 9. stot.; Debeljak Franc, 9. stot.; Kofejač; Debevec Josip, 2. stot. iz Tržišča; Dolar Jakob, 10. stot. iz Breznice; Drolc Josip, 9. stot. iz Kamenika; Držaj Ivan, 1. stot. iz Draduta; Ebnich Josip, 2. stot.; Erjavc Jakob, 9. stot. iz Ljubljane; Erman Ivan, 6. stot.; Fabjančič Anton, 2. stot. iz Krškega; Festen Vinko, 9. stot. iz Loke nad Kamnikom; Fister Franc, 7. stot. iz Tržišča; Gimnelj Franc, 11. stot. iz Črnomlja; Gostil Franc, 10. stot.; Gramer Karel, 11. stot.; Gregorčič Josip, 1. stot. iz Križar; Gril Ivan, 9. stot.; Jakovčič Anton, 11. stot. iz Podzemlja; Jakonič Andrej, 10. stot. iz Jezice; Jonke Ivan, 1. stot.; Kelan Avgust, 1. stot. iz Medvodi; Keber Ivan, 6. stot.; Klačič Blaž, 7. stot. iz Sela nad Škofjo Loko; Klančar Anton, 6. stot.; Klemenčič Alojzij, 2. stot.; Klemenčič Josip, 2. stot. baje tudi ujeti; Kraus Blaž, 6. stot. iz Doba pri Litiji; Kocjančič Anton, 11. stot. iz Moravč; Koderca Franc, 11. stot.; Konda Anton, 6. stot.; Križič Pavel, 1. stot.; Korenčan Jakob, 9. stot. iz Horjula; Košir Ivan, 11. stot.; Kozančič Matija, 11. stot.;

Kozlevar Rudolf, 9. stot.; Kramar Ivan, 11. stot.; Krvin Franc, 1. odd. stroj. pušk; Kuželj Josip, 11. stot.; Mahna Andrej, 11. stot.; Marolt Franc, 9. stot. iz Cerklja; Matko Alojzij, 9. stot.; Medževac Franc, 9. stot. iz Kranja; Medved Mihael, 2. stot. iz Vinice; Megušar Franc, 9. stot.; Mehle Ivan, 2. stot. (baje tudi ujeti); Mikec Karel, 6. stot.; Mohar Franc, 9. stot. iz Kamnika; Mokotar Franc, 11. stot.; Mol Karel, 6. stot.; Možina Jakob, 9. stot. iz Vrhnice; Noč Josip, 11. stot.; Oblak Anton, 3. stot.; Ogrin Franc, 9. stot. iz Vrhnice; Ogrinc Ivan, 11. stot.; Oražem Franc, 11. stot.; Ostanek Franc, 2. stot.; Pavlešič Nikolaj, 8. stot. iz Vinice; Pavšelj Ivan, 11. stot.; Pernač Andrej, 6. stot.; Perovšek Jakob, 2. stot.; Peternej Valentin, 6. stot.; Petrovčič Ivan, 2. odd. stroj. pušk; Petsche Alojzij, 2. stot.; Petsche Josip, 1. stot.; Potočnik Valentin, 11. stot. iz Sela nad Škofjo Loko; Prelesnik Ivan, 11. stot. iz Ribnice; Razboršek Alojzij, 8. stot.; Rogelj Anton, 7. stot.; Rugelj Franc, 11. stot.; Skofič Jakob, 9. stot.; Stancar Anton, 9. stot. iz Idrije; Stermljan Franc, 11. stot.; Sulhar Franc iz Drage; Svetličič Anton, 11. stot.; Toman Alojzij, 6. stot.; Ulčar Ivan, 6. stot.; Ulčar Leopold, 6. stot.; Urenjak Ferdinand, 1. stot.; Ustar Franc, 11. stot.; Vesel Alojzij, 11. stot.; Videčnik Anton, 11. stot.; Vidmar Anton, 2. odd. stroj. pušk; Vidmar Franc, 2. stot. iz Zagradca; Vrečar Mihael, 10. stot. iz Ljubljane; Vrtačnik Franc, 11. stot. iz Medvodi; Zakrajšek Anton, 11. stot. iz Vidma; Žele Mihael, 11. stot. iz St. Petra na Krasu; Zidan Jakob, 11. stot. iz Ljubljane; Zorman Josip, 11. stot.; Žužek Alojzij, 11. stot.

Ujeti. Benčina Franc, 6. stot. iz Ribnice; Benedik Franc, iz Sela; Kumer Matija, 6. stot. iz Dobrunj; Kumlanec Ivan, 6. stot.; Merliak Rudolf, 12. stot. iz goriške okolice; Mlakar Valentin, 6. stot. iz Dobrove; Novak Ivan, 6. stot. iz Trebnjega; Novak Josip, 6. stot.; Oman Luka, 1. odd. stroj. pušk, iz Stare Loke; Pipan Leopold, 1. stot. iz Planine; Perešič Anton, 6. stot. iz Ljubljane; Ranzmeier Andrej, 1. stot.; Rozman Anton, 6. stot.; Adlesič; Skrajner Mihael, 1. stot. iz Trebnjega; Slobanja Valentin, 4. stot. iz Dola; Štrebenec Josip, 6. stot. iz Loka; Strumbelj Jakob, 6. stot.; Trame Anton, 2. stot. iz Mekronoga; Tonzar Jakob, 4. stot.; Zrimšek Anton, 6. stot. iz Orel.

Izgube 7. lovškega bataljona.

Ujeti. Andreičič Alojzij, 1. stot. iz Šmarjete; Bremšak Ivan, 1. stot. iz Rov; Černigoj Franc, 3. stot.; Cisar Franc, 2. stot.; Dolenc Franc, iz Javorja; Gasperlin Josip, iz Klanca; Izgoršek Franc, 4. stot. iz Smartna pri Litiji; Kaizer Stefan, 1. stot. iz St. Vida nad Ljubljano; Kastelec Anton, 3. stot. iz Luč; Kastelec Franc, 3. stot.; Krasovec Ivan, 3. stot. iz St. Jerneja na Doli; Murenc Anton, 3. stot. iz Tržišča; Novak Andrej, 3. stot. iz Dev. Marije v Polju; Oblak Karel, 3. stot. iz Smlednika; Obreza Franc, 3. stot. iz Zagorja ob Savi; Ocepek Lovrenc, 3. stot.; Ogrinec Matej, 3. stot. iz Lužarj; Palir Franc, 4. stot.; Perz Adolf, 2. stot.; Rus Ivan, 4. stot. iz Lovkvice; Seidl Avguštin, 3. stot.; Skočir Mihael, 4. stot.; Suhadolnik Franc, 3. stot. iz Borovnice; Urbas Anton, 1. stot.; Vidic Franc, 3. stot.; Vidmar Josip, 4. stot. iz Ajdovce; Volkar Franc, 4. stot. iz Zgor. Tuhinja; Vuznik Franc, 3. stot.; Zaje Franc, 3. stot. iz Dev. Marije v Polju; Zavašnik Peter, iz Zgor. Tuhinja; Zupan Ivan, 1. stotinja.

Nakup močnih krmil.

Ker kmet letos ne krmi živinji žita, je naravno, da je sedaj nastalo pomanjkanje močnih krmil. Veliko oljnatih tropin, kar jih izdelajo naše tovarne, je že v mirnih časih pokurila Nemčija, kjer so pač veliko višje znali ceniti njihovo vrednost, kakor mi. Vsled izvoza v poletnih in jesenskih mesecih so se zaloge zdajno zmanjšale. Ako bi naši kmetje pravočasno posegli po oljnatih tropinah, bi bili danes preskrbljeni. Ker pa je iz izbruhom vojske ponehal uvoz surovin in že izdelano blago se je odposlalo izven države, danes oljnatih tropin za drag denar ni mogoče dobiti. Gospodarska zveza se je obrnila do vseh znanih tovarn, da preskrbi čim največ močnih krmil. Nekaj vagonov ima že zagotovljenih, a prejela jih še ni. Kadar pride blago, bode Gospodarska zveza v listih objavila. Že sedaj opozarjamo kmetovalce, naj o tem z naročili ne čakajo, ker bode blago primanjlovalo in bo težko vsem zahtevam ustreči. Kljub vladni prepovedi krmi marsikateri živinorejec še vedno živini ječmen in koruzo in ker ima slučajno sedaj žita še dosti, ne misli, da se razmere uležeje spremeniti. Žito je dano pod zaporo in kmetu bode vlada konstatirala nahajajoče se zaloge. Da bode moral oni, kateri ima več kakor potrebuje žita za preživljenje svojih, prodati ostalo listim, katerim žita manjka, je gotovo. Če si tedaj ne preskrbi nadomestila v močnih krmilih, kaj bode z živino! Ni zamuditi nobenega trenutka.

Pismo iz Amerike.

Ker je vsled vojne zaprta pot v Evropo vsem slovenskim ameriškanskim listom, bo, upam, ustrezno marsikateremu Slovincu in Slovenki v stari domovini, da napišem — kakor vem in znam — nekaj novic iz tukajšnjih slovenskih delavskih krogov. Delavske razmere v Združenih državah, kjer živi in trpi na tisoče in tisoče Slovinci, so domalega še tako slabe, kakor so bile.

V Glencoe, O., traja delavski štrajh že več mesecev. Kaj se to pravi, bi najbolje povedali prizadeti delavci, ki morajo živeti v pomanjkanju, da se Bog usmili. Če se pičlemu zaslužku pridruži še druga delavska stiska, namreč draginja, potem je delavski stan smrtno zadet. Draginja se čisto nič ne ozira, če kdo dela ali ne, če kaj zasluži ali ne. Kapitalistom je seveda lahko, ko imajo polne mošnje srebra in zlata in so vsak dan belega kruha pijani. Vse drugače je pa z nami, ubogimi delavci, daleč od doma v daljni, brezutni tu-

jni. Temu ali onemu Slovincu utegno biti znano, da je v Detroitu, Mich. Fordova tvornica, ki plačuje svojim delavcem po pet dolarjev na dan. Pomisliti pa je, da ves Detroit ne gre in ne more v Fordovo tvornico. Fordovi petaki pa pri tej draginji toliko zaležejo, kakor če bi Jude metal v pekel. Od jutra do sonmaka stoje pred tvornicami gruč gladnih, brezposelnih delavskih beračev, ki prosijo za delo. Srečen tisti, ki ga dobi, vse ga blagruje. Kakor po tvornicah, tako je po premogovih jamah. Tako n. pr. se dela v premogovih jamah v Black Diamond, Wasi. Na teden le po dva dni, eden pa ne obratuje že leto in dan. Dela ni mogoče dobiti, še dosti starih delavcev je brez dela. Upali smo, da bo po novem letu kaj boljše, ali naš up je šel po vodi. Tudi v Adamsonu, Okla, so delavske razmere skrajno slabe. Tamošnji premogovi jarki slabo obratujejo. V enem je lansko jesen posludo 13 premogarjev, med njimi je bil tudi en Slovinc. Enake žalostne delavske razmere so tudi v Blocktonu, Ala. Tuda tam je na stotine slovenskih družin brez dela in za služka. Nesrečni ljudje!

Za vojsko, ki divja v Evropi, se vsi Slovenci, živčeni v Ameriki, jako zanimamo. Želimo pa vam kakor tudi samim sebi, da bi kaj kmalu utihnila bojna tromba, da bi bilo kmalu konec prelivanja krvi in, da bi za Slovence v stari domovini napočili lepi, jasni dnovi.

Newjorška banka I. P. Morgan in Co. je posodila ruski vladi 25.000.000 dolarjev. Sodi se, da bo Rusija ta denar potrebovala za nakup provianta in drugih vojnih potrebščin, katere je ruska vlada zadnji čas tukaj naročila. Med drugim je naročila tudi 1 milijon podkev. Dotične tvornice delajo noč in dan.

Dne 7. januarja je ponesrečil v rudniku St. Michael, Pa., Matija Kočev, doma iz Roba pri Velikih Laščah, kjer zapušča starše, tri brate in dve sestre, tukaj pa ženo s tremi nedoraslimi otroki in enega brata. Anton Gorjanec, star 45 let, je umrl za jetiko; Jožef Ahec, star 25 let, za pljučnico; Ferdinand Kus, star 41 let, je ponesrečil v rudniku; Martin Perko, star 41 let, je ponesrečil na lovu s puško; Anton Rogančnik, star 46 let, je umrl za jetiko; Anton Kočev, star 48 let, vzrok smrti: izkrvavljenje pljuči.

Svoje pismo končam s prisrčnim pozdravom vsem Slovincem, živčim v stari slovenski deželi! Z Bogom! I. P.

Proti alkoholu.

Notranje ministristvo je naročilo deželni vladam, da omejijo vživanje opojnih pijač, ker v gotovih krajih tudi v teh resnih časih alkohol neusmiljeno uničuje zdravje in premoženje prebivalstva.

Deželna vlada na podlagi odloka trgovinskega ministra lahko poljubno določijo bolj zgodnje zapiranje žganjarij ali pa jih dajo zapreti za gotove dnevne ure, n. pr. opolne, policijsko lahko prepovejo, da se gotovim obiskovalcem, predvsem mladim in pijančkom ne dovoli vstopa v žganjarne. Lahko še tudi prepove, da bi se eni in isti osebi večkrat ali v večji množini dajalo žganje. To se lahko določi za omenjene osebe, po potrebi udi za delavce, vojaške osebe, zlasti pa pri prevozu vojakov. V onih krajih, kjer je več žganjaren, se lahko določi, da se posamezne žganjarne v nekem redu samo gotove dni v tednu odprte. V dne, ko odhajajo in prihajajo črnovojnik ali rezervisti ali se vrši prebiranje, ali če se kali javni red in mir, ali če se je bati takih nemirov in posebno v pretečno delavskih krajih, se lahko vse žganjarne zapro za krajšo ali daljšo dobo. Iz policijskih in zdravstvenih razlogov naj se tudi posebno pazi na osmice (točenje pod vejo) pri vinogradnikih. Po potrebi se bo tudi to točenje policijsko uredilo.

Deželna vlada kranjska je te dni podelila v Ljubljani novo žganjarsko koncesijo.

Albanski vpad v Srbijo.

Dunaj, 27. februarja. (Kor. ur.) Srbski brzojavni urad v Nišu poroča 24. t. mes.: Ob zadnjem albanskem vpadu na naše ozemlje je bilo ujetih večje število Albancev, ki so izjavili, da je napad pripravil avstro-ogrski konzul v Skadru sporazumno s Hassan bejom, kateremu da je izročil večjo vsoto denarja, ki se je razdelila med albanske glavarje. Albancem so dali njih glavarji 2 do 3 funte. Za napad se je agitiralo tudi med Albanci, ki ne stanujejo ob srbski meji. Dognalo se je, da biva v Albaniji veliko avstrijskih in mladoturških agentov, ki so dobavili Albancem orožje in strelivo. — K tej izjavi se pri-

pomni: Predobro je znano, s kakšnimi sredstvi da znajo Srbi prisiliti uboge ujetnike, da izpovejo, kar žele niški mogotci. Naglašajo se, da so navedene trditve izmišljene. Zastopnikom monarhije v samoupravni Albaniji je naročeno, naj strogo varujejo nevtralnost Albanije. Albanski nastop je predvsem provzročila srbska krutost nasproti mohamedancem v nekdanjem vilajetu Kosovo. Napadli so Srbe predvsem mohamedanci, ki so se odtegnili s kruto silo izvedenemu srbskemu novačenju.

Iz bojev 3. armadnega zbora.

Pod naslovom: »Pri železnih štajercih« opisuje neki vojni poročevalec boje našega III. domačega armadnega zbora:

Z avtomobilom se pripeljem v neko vas, kjer biva generalni major Schmidt, ki s svojimi sivimi, velikimi brkami in s svojo mogočno osebnostjo takorekoč najboljšje pripada štajerskim polkom, ki jim pove-ljuje.

Prve dni potem, ko je izbruhnila voj-ska, v bitki pri Przemyslanju, je nepopis-na hrabrost zamen poizkušala, da pre-maga surovo postavbo številke. Nasproti III. armadnemu zboru je stalo 6 ruskih di-vizij; 120.000 mož proti našim 40.000. 120 tisoč mož se je skrivalo v svojih zemelj-skih utrdbah, ko je dirjalo naših 40.000 mož po obširni, prazni ravani, kakor: div-ja bik s pobešenimi rogi. Nakopičene so se gore mrtvecev, a mogočnost nečuvno silovitega napada je končno podrla vse je-zove, ki jih je zgradil sovražnik in je za-davila sovražnikov trikrat premočni ogenj. Z naskokom se je vzel przemyslanski že-lezniški nasip; bajonet štajerskih domo-brancev si je napravil nato še pot v me-sto. Zdelo se je, da je vse dobljeno, a uka-zalo se je, naj se naši umaknejo. Povelje je učinkovalo tako, kakor učinkuje uda-rec s kopitom puške na glavo: zmešano je bilo vse; niso razumeli, kar se je ukazalo; marsikateri vjeli častnik se je bal natiho-ma, da to zlomi duševno silo njegovih lju-di. Minulo je le nekaj dni in železni zbor napade zopet Grodeck. Gradčani so z na-padom vzeli višine Cunio, slovenski šta-jerci vzamejo z bajonetom Powilenski; 47. slovenski pešpolk osvoji močne ruske po-stojanke pred Msano. Medtem ko naši zmagujejo, pride povelje: Umaknite se. Z nezlomljeno silo hiti III. armadni zbor, da oprost Przemysl.

Sam sem videl pri Przemyslu trdo preizkušeni železni zbor. Videl sem tisti strašni ponočni pohod iz Radymna v Ni-šankovice, 40 km hoda po cesti brez trd-nega dna. Ko pridejo vojaki železnega zbor-a na določeni jim kraj, spe eno uro v blat-nem obcestnem jarku in na mokrih trav-nikih; takoj nato odrinejo v bojno črto, v vroči, strašni boj proti ruskim utrdbam na vrhu Magiere. Videl sem, kako so se voj-skovali; videl sem tudi v Przemyslu, kako so vozili ranjence na vozovih, ki jih ni ho-telo biti konca. Železni zbor vzame z na-skokom, izgube so bile težke, glavne utrd-be na Magieri; sledila je vojska v strel-skih jarkih, ki je takrat, ko so se Rusi tra-tili strelivo, izgledala drugače, kakor zdaj. V rojni črti so morali ostati začetkoma vojaki štiri dni, ne da bi bili jedli kaj top-lega. Izkopati so morali namreč še dolge jarke, predno so mogli dobiti varne zveze z vojnimi kuhinjami. Ni bilo drugače mo-goče, ker so brenčale kroglice ponoči in podnevi nad strelskimi jarki. Izbruhnila je še kolera. V vsakem jarku je zahtevala žrtve; v nekaterih postojankah so oboleli na kolero kar celi roji in voji. Pred jarki so ležali kupi mrličev, ki jih niso mogli pokopati. Hujše so trpeli ljudje vsled tega smrada, kakor po sovražnikovih granatah. Najstrašnejše je bilo, kadar je ponoči za-donel od spredaj v tišini klic: Saniteta! Saniteta! Med mrtveci je ležal kak ranje-nec, a pomagati mu ni bilo mogoče. Ruske strojne puške so namreč strašno kosile, če se je pred njih žičnimi ograjami kaj zgnilo. Klici ranjencev po pomoči so ved-no bolj pojemali in so končno utihnil, a na njih tovariše v strelskih jarkih je sto-kanje ranjencev v celi vojski najstrašnej-še vplivalo. V Przemyslu sem takrat go-ovoril z nekim štajerskim stotnikom, signu-m laudis je krasilo njegova hrabra prsa, a priznal mi je s solzami v očeh, da njegovi živci trajno ne morejo takega strašnega trpljenja prenašati. Vse, vse se prenese v vojski, samo boletni klici ranjencev ne, če jim ne morejo pomagati in če jih morajo prepustiti njih usodi. Sreča je le, ker se to zgodi le malokdaj.

Odkar so minuli dnevi pri Przemyslu, je železni III. armadni zbor izpil še mar-sikateri krepki požirek iz kupe trpljenja. Od konca novembra stoji v Karpatih; ni minul skoraj dan, ki ne bi bil prinesel bo-jev in naporov, a njegova sila je nezlom-ljiva. Može preveva volja, da vzdrže, do-kljer ne zmagajo in so bolj jekleni kakor kdajkoli.

Naročajte „Slovenca“.

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Izjalovljeni ruski napadi v dolini Ondave in pri Volovcu. — V jugovzhodni Galiciji naši ujeli zopet 1240 Rusov.

Dunaj, 26. februarja. Uradno se poro-ča: Na Rusko-Poljskem se je včeraj vzhod-no od Przeborza vršil živahen topovski boj. Na ostali fronti severno od Visle in v Galiciji je vladal po večini mir.

V Karpatih so se izjalovili sovražni napadi v dolini reke Ondave kakor tudi na naše postojanke severno od sedla Vo-lovca.

V jugovzhodni Galiciji smo z nasko-kom osvojili neko višino in vnovič ujeli 1240 Rusov.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 26. februarja. Veliki glavni stan: Z vzhodnega bojišča ni nič bistvene-ga poročati.

Najvišje armadno vodstvo.

BITKA V VZHODNI GALICIJI.

Dunaj, 26. februarja. Vojni poročeval-c »Reichspost« poroča o bojih južno od Dunajca med drugim sledeče: V gozdnih Karpatih in v Bukovini so naše čete povsod vrgle Ruse z gorskih višin. Sedanji boji pri Stanislavu in severno od Kolomeje se lahko smatrajo kot uvodni boji ruske protiakcije. Ravno kar sem prišel iz tega kraja in dobil utis, da odločitev v teh bojih še ni končana. Nevarnost uspešnega so-vražnega vpada na gornje Ogrsko je pa odstranjena. Vendar pa tvorijo ruske sile še vedno trden zid okoli naših čet v Prze-myslu, ki je oblegan od 7. novembra.

BOJ ZA STANISLAV.

Budimpešta, 26. februarja. »A Nap« poroča: Boj južno od Dnjestra se nepre-nemoma nadaljuje. Del zelo važnih ruskih opirališč je v naših rokah, ki nam dajejo upanje, da v kratkem zmagonosno kon-čamo ta boj. Rusi se bore z nadčloveško močjo in žrtvujejo velikansko število ljudi, samo da obdrže Stanislav. V velikem zelo vročem boju ujamemo čezdalje več Rusov. Boj se razvija na ravni planoti ter ima na sebi nekaj enoitega, ne kakor v Karpatih. V tem boju se vidi, da zelo prekašamo Ruse v moralnem oziru in kar se tiče vod-stva. Po došlih poročilih se bore naše čete z navdušenjem in z neomajljivim zaupa-njem v končno zmago.

POMEN RUSKEGA UMIKANJA V VZ-HODNI GALICIJI.

Nemški listi pišejo: Velike zmage v Bukovini so v prvi vrsti vplivale na us-pešno prodiranje v Karpatih. Od Črnovic je moglo avstrijsko desno krilo ruske čete obkoljevalno ogrožati. Pomena ruskega umikanja na črti Stanislav—Kolomeja tu-di Rusi sami ne podcenjujejo, ker vedo, da gre pri tem za najvažnejše ceste proti Lvovu.

RUSKI POLJAKI V GALIŠKI LEGIJI.

Krakov, 26. februarja. »Nowa Re-forma« poroča, da je zadnje dni vstopi-lo veliko mladeničev iz zasedene Rusko-Poljske v gališko poljsko legijo.

× × ×

POLOŽAJ V KARPATIH.

Budimpešta, 26. februarja. Posebni poročevalec lista »Magyar Ország« poro-ča o položaju v Karpatih: Na celi karpatski fronti od Dukle do Marmaros-Szigeta se bližajo boji odločitvi. Na važnih točkah, kakor v dolinah pri Dukli in na gališkem pobočju užoškega prelaza do Verecke je pripravljeno delo artiljerije doseglo že do-sedaj velike uspehe. Ljuti boji za prelaz Duklo, ki so stali Ruse že tako veliko člo-veških žrtve, izpreminjajo svoj značaj. V okraj Felző-Vizkősz udrli Rusi so morali ustaviti svojo ofenzivo. Od srede decem-bra niso mogle priti ni koraka dalje kot do dolin gorovja Makovica, kjer smo jih usta-vili.

BOJI PRI DUKLI.

Budimpešta, 26. februarja. »Magyar Ország« poroča s severnega bojišča: Silo-vitost boj pri Dukli se je zmanjšala; po-sebno na ruski strani so nastopili manjši odmori.

BOJ Z MINAMI.

Hamburg, 26. februarja. Poročevalec lista »Hamburger Nachrichten« poroča iz Karpotov: Na karpatski fronti je igral ve-liko vlogo boj z minami. Sam sem dognal, da je od 21 strelav zadelo 20. Opustoše-nja, ki jih napravijo mine, so grozna. Stro-je izprožijo na brezžični način, ki more ostati skrivnost vojnega vodstva, skozi zrak na nekaj Marconijev način.

× × ×

KAKO JE BIL RUSKI GENERALNI ŠTAB V RADAVCU UJET.

Posebni dopisnik »Az Esta« poroča: Imel sem priložnost govoriti z nekim čast-nikom, ki se je udeležil obkolitve ruskega

generalnega štaba v Radavcu. Ruski ge-neralni štab je mislil, da se bodo čete mo-gle umakniti iz Kimpolunga v Radavc in da se tam postavijo v bran proti sovraž-niku. Podnevi in ponoči so se morali z vso hitrostjo umikati. Vsak mora gledati, da se brez ozira na svojo četo reši v Ra-davcu, kjer se bo izvršila nova grupacija, tako se je glasilo rusko povelje. Kako na-gel je bil beg iz Kimpolunga v Radavc, dokazuje to, ker so Rusi topot rabili samo 36 ur. Mi smo zasledovali Ruse z isto hi-trostjo v popolnem redu. Nismo jim pu-stili časa, da se uredijo, ampak smo prišli z njimi skupaj v Radavc in obkolili mesto od treh strani. Ruski generalni štab, ki se je za časa boja pri Kimpolungu nahajal v Radavcu, ni imel nobenega pojma, da se bo zasledovanje izvršilo v taki hitrosti in obširnosti. Generalni štab je skušal sicer zbežati, pa ni več mogel. Poveljujoči ge-neral se je sicer ustrelil, vsi drugi generali, arhiv itd. so pa prišli v naše roke. Ujeti častniki so oddali svoje meče našim ordo-nančnim častnikom, nakar so jih na avto-mobilu odpeljali v notranjost.

× × ×

V MAZURIH UJETI RUSKI GENERALI.

Berlin, 26. februarja. Iz velikega glav-nega stana se poroča: Ruska uradna po-ročila deloma zamolče velik poraz v po-zimski bitki v Mazuriah, deloma ga poiz-kušajo prikriti. Kot dokaz za velik poraz naj služi naslednja lista ujetih generalov: Od 20. armadnega zbora: poveljujoči ge-neral, poveljnik artiljerije 28. in 29. pe-hotne divizije. Poveljnik zadnje divizije je kmalu potem, ko je bil ujet, podlegel ran-am. Od 3. armadnega zbora: Poveljnik 27. pehotne divizije in od te poveljnika ar-tiljerije in 2. pehotne brigade; od 53. re-zervne divizije divizijski poveljnik in po-veljnik 1. brigade; od 1. sibirsk. kozaske divizije poveljnik neke brigade.

ANGLEŽI O RUSKEM PORAZU V MAZURIH.

Amsterdam, 26. februarja. »Times« pišejo: Naša poročila iz Petrograda so zadnji čas odrezana. Vemo samo pri-bližno, da Rusija na vojsko ni bila pri-pravljena (?) in da še sedaj potrebuje časa, da postavi na bojišče armade in pomožne vire. Negotovost nas sili, da dogodke previdno presojamo. Povo-denj novih nemških zborov, ki je udrila na vzhodno Rusko, je očitno popol-noma iznenadila štab velikega kneza Nikolajeviča. Pripravljeni moramo biti še na nadaljnja taka iznenadenja.

26 RUSKIH GENERALOV ODSTAV-LJENIH.

Kodanj, 26. februarja. Zadnja šte-vilka ruskega lista »Nowoje Wremja« objavlja s privoljenjem petrograjske cenzure listo 26 generalov ruske arma-de, ki so bili deloma vpokojeni deloma odstavljeni. Med njimi je 12 divizij-skih generalov.

RADKO DIMITRIJEV — MARŠAL.

Sofija, 26. februarja. »Dnevnik« poroča iz Petrograda: Bivšega bolgar-skega generala Radko Dimitrijeva, vi-šjega poveljnika 3. ruske armade, je car imenoval za maršala.

NEMŠKO PRODORANJE PROTI NO-WOGEORGJEVSKU.

Curib, 26. februarja. »Tagesanzei-ger« poroča o vojnem položaju: Nemci so pod Vislo prodrli že do izliva reke Wkre v Vislo, odkoder imajo nemške čete le še en dnevni pohod do zunanjih utrdb trdnjave Nowogeorgjevsk. (Ta vest je zelo pomanjkljiva, kajti reka Wkra se, kakor kaže zemljevid, sploh ne izliva v Vislo, ampak v reko Bug in sicer tik vzhodnih zunanjih utrdb trdnjave Nowogeorgjevsk; reka Bug se pa v trdnjavskem ozemlju izliva v Vislo. Op. ur.)

NEMŠKI ZRAKOPLOVEC NAD VAR-SAVO.

Budimpešta, 26. februarja. Neki nem-ški letalec nadporočnik je vrgel na var-šavske utrdb več bomb in jih je tako po-škodoval, da so morali delo prekiniti.

FIZIČNE BOLEZNI MED RUSKIMI VOJAKI.

Petrograd, 16. februarja. (Kor. urad.) »Ruskoje Slowo« prinaša pod naslovom »Ranjene duše« pretresljiv članek o nešte-vilnih pojavih fizičnih bolezni pri ruskih vojaki. Lazareti na bojišču so prenapol-njeni.

RUSKI UPLI.

Rotterdam, 26. februarja. »Daily Tele-graph« poroča iz Petrograda: Nemci na-penjajo vse sile, da bi izrgali Rusom pre-hod čez Naraw pri Jedwalenu. Trdnjavi Lomza se Nemci še niso približali; očitno iščejo na tem delu fronte slabo točko, kjer bi lahko prodrli. V vojaških petro-grajskih krogih še vedno upajo, da se bo večjemu delu 20. armadnega zbora, ki je tvoril desno krilo učiene 10. armade in bil od Nemcev obkoljen, posrečilo priti skozi gozd pri Avgustovu in doseči ruske čete pri Njemenu.

RUSKI VOJNI STROŠKI — NAD 10 MILIJARD RUBLJEV.

Berolin, 26. februarja. »Nat. Ztg.« ceni na podlagi zanesljivih podatkov dosedanje ruske vojne stroške na več kot deset milijard rubljev. Pri tem ni-so všteti mobilizacijski stroški pred vojsko.

PROTI SOCIALNI DEMOKRACIJI V RUSIJI.

Petrograd, 27. februarja. (Kor. urad.) »Rječ« poroča: Na šestletno prisilno delo so obsodili sedem delavcev, ker so pripa-dali socialnodemokratski stranki.

× × ×

V RUSIJI PRESELJENI NEMŠKI NASE-LJENCI.

Petrograd, 27. februarja. (Kor. urad.) »Ruske Vjedomosti« poročajo iz Tambo-va, da se je peljalo skozi mesto meseca januarja 11.920 nemških naseljencev, ki jih odposlali iz zahodnih gubernij v Sar-tov in Arhangelsk.

NOVO VOJNO POSOJILLO V NEMČIJI.

Nemška vlada je razpisala novo vojno posojilo. Prvo je znašalo 5 milijard, sedaj višine niso določili. Izdajale se bodo 5% zadolžnice in 5% državne zakladne nakaz-nice. Podpisno ceno so določili za zadolž-nice z 98/50, za nakaznice pa z 98/30 za 100 mark. Najkasneje 14. aprila je treba vplačati 30%, 20. maja 20%, 22. junija 20%, 20. julija 15% in zadnjih 15% pa 20. avgusta. Zneski do 1000 mark morajo biti popolnoma vplačani že do 14. aprila.

Hindenburg po opisu svojega brata.

Berlin, 24. februarja. Izšel je življenje-pis Hindenburgov, ki ga je napisal njegov brat, znan pod psevdonimom Bernhard von Burgdorff. Iz tega spisa naj priobčimo ne-kaj vrstic:

Znano je, da se je Hindenburg udeležil vojn leta 1866. in 1870. Glede njegove ude-ležbe v bitki pri Kraljevem Gradcu pri-poveduje zgodovina tretjega gardnega pol-ka sledeče: Neka baterija, ki se je nena-doma pojavila, je otvorila ogenj na strelce poročnika Hindenburga, ki je čez nekaj mi-nut pospešenega streljanja zapovedal na-skok. Toda že po prvih korakih ga je za-dela krogla v glavo, da se je nezavesten zgrudil. Ko se je zopet zavedel in vstal, so se bili njegovi vojaki že polastili treh topov ter so zasledovali sovražnika, ki je hotel ostale topove spraviti na varno. Za ta čin je bil Hindenburg odlikovan z Rde-čim orlom 4. razreda.

Pisma, ki jih je Hindenburg pisal v tej dobi, kažejo vojaka. Svojim staršem je pi-sal: »Za vojaka je vojna normalno stanje. Če padem, umrem najlepše in najslavnejše smrti; če bom ranjen, je prav; če se vrnem nepoškodovan, je boljše. Medtem sem že dosegel svoj namen: dihal sem vonj smod-nika in čul žvižganje krogel; bil sem lahko ranjen in vzel sem sovražniku pet topov. Postal sem osebnost, ki nekaj pomeni; pri vsem tem pa sem čutil nad sabo usmiljenje nebeške milosti. Bodi zahvaljena na veke, amen! Krogla mi je prebila orla na čeladi ter me oplazila po glavi. Moji vojaki so mislili, da sem mrtev. Pol prsta nižje, pa bi ležal mrtev na bojišču.«

V drugem pismu opisuje razburjenje pred bitko. Najprej neko veselje, da vdi-hava vonj smodnika vase — ta okolnost se v pismih večkrat ponavlja —, potem ne-mir mladega častnika, ki ni popolnoma go-tov, da je svoji nalogi dorasel.

»Prvi strel«, tako piše, »sprejeti z urá-klici, vzbudijo navdušenje. Kratka mo-litev, misel na drage, ki so doma ter na dobri glas družine, pa naprej! Ko prispejo ranjenci, stopi na mesto navdušenja hladno-krvnost, celo neobčutljivost za nevarnosti. Pravo razburjenje pride šele, ko je boj končan in ko moramo na lastne oči gle-dati strahotne učinke boja. Opisati jih ne morem. Pozneje se bo dalo ustno povedati kakšno podrobnost.«

Poglavje o bitkah se zaključuje s tem: »V kratkim pismom z dne 20. februarja 1871: »Urá! Pariz kapitulira. Zavzete že t. utrdb in Saint-Denis. Premirje, in če Bog dá, mir!«

Smeri ruske politike.

Graški listi poročajo preko Bukarešta po »Novem Vremenu«: V seji petrograj-skega dobrodelnega društva je govoril pod-predsednik Basmakov o smereh ruske po-litike v vojski. Razvil je sledeči program: Vsi Slovani naj se združijo pod rusko hege-monijo. Nemškemu plemenu naj se na-kaže za stoletja podrejena vloga. »Novo Vreme« nadalje objavlja uvodnik, da ustvarja rumunski ministrski predsednik Bratianu proti srbsko-ruskemu bloku na Balkanu rumunsko-bolgarsko-grški blok in da se mora zato Rumunija zdaj prištevati sovražnikom Rusije.

„Slov. Straža“ potrebuje pomoči!

Francoski torpedni rušilec zadel ob mino pri Baru.

Pariz, 26. februarja. (Kor. ur.) Uradno se poroča: Francoski torpedni rušilec »Dague«, ki je spremljal za Črnogorci namenjen prevoz živih, je pred sinočnim ob pol 10. uri v pristanišču Bar zadel ob mino in se potopil. 38 mož posadke pogrešajo.

Novo srbsko prodiranje proti Adriji.

Sofija, 26. februarja. Bolgarski listi in politiki se živahno pečajo s srbsko-albanskim sporom, katerega je po splošnem mnenju izzvala srbska diplomacija, da bi se polastila dela Albanije in jadranskega obrežja. Z močnimi silami vpeljene srbske napade so utemeljevali z albanskim vpadom. Tu vidijo v tem postopanju Srbije le začetek.

Egiptansko bojišče.

Carigrad, 27. februarja. (Kor. urad.) Z egiptanskega bojišča poroča »Agence Telegraphique Milli«: Egipčani, ki so preplavali Sueški prekop, so pozdravljali turške čete v imenu svojih tovarišev. Sovražnikovi patrolni čolni ne trpe zbiranja mohamedancev na zahodnem bregu, a ponoči se le shajajo Egipčani in Turki. Patrolje poročajo, da Angleži hitro popravljajo utrdbe, ki so jih porušile kroglice turških topov.

Nemiri v Singapori.

Kodanj, 27. februarja. (Kor. urad.) O nemirih v Singapori poročajo ruski časopisi: V Singapori je razdrlo 800 Indijcev hišo, v kateri so bili zaprti nemški vojni ujetniki. Angleži organizirajo zbor prostovoljcev, ki mu pripadajo tudi Japonci, da onemogočijo nadaljnje razdiranje. V Singapore pričakujejo japonsko bojno ladjo »Jodo«. Z ozirom na nemire sta došli v Sangaj dve japonski križarki.

Splošno popisovanje žita in mlinskih izdelkov.

Dne 24. t. m. je stopila v veljavo nova odredba glede žita in moke. Vse zaloge bodisi v rokah trgovcev, pridelovalcev in privatnikov so bile z dnem 24. t. m. postavljene pod zapor, to je da ostanejo do nadaljnjih odredb nedotakljive. Pod zaporo ni le pšenica in pšenična moka, temveč tudi koruza, ječmen, rž in oves. Ta določba je začasna in ne vzame lastniku njegove lastninske pravice, temveč jo le omejuje in zabranjuje prevoz in premembo lastnika, predelavanje (n. pr. mletev, predelavo moke v testenine itd.) Vsaka sprememba in prevoz je dovoljena le z dovoljenjem okrajnega glavarstva.

Dovoljenje okrajnega glavarstva se zahteva za prevoz in predelavo. Ni pa potrebno oblastveno dovoljenje za prehrano v lastnem gospodarstvu in sicer je dovoljena za vsako osebo poraba dnevno 240 gramov moke ali 300 gramov žita, oziroma za en mesec 72 kg moke ali 9 kg žita za vsako sebo posebej. Ker pa je mnogo družin in posameznih oseb, ki nimajo svojega lastnega gospodarstva, dovoljuje odredba, da smejo trgovci z moko prodati tudi pekarni, molarjem in sladničarjem in sicer toliko, kolikor potrebujejo za svoje odjemalce za nekaj dni, vendar si oblast pridržuje pravico to oddajo natančneje z novimi odredbami določiti. Da vsled nove odredbe ne nastopi pomanjkanje v posameznih občinah sme politična oblast zahtevati od lastnikov, da svoje zaloge prodajo v občino, kjer je nastopila potreba in sicer po cenah, katere določi oblast.

Neposredni namen te odredbe je dognati, kake zaloge žita in moke se nahajajo v državi. Pri vednem spreminjanju lastnika bi ne bilo mogoče natančen pregled dobiti. Tudi je resnoba odredbe v stanu, ljudstvo k resnosti pripraviti lastnike. Nova odredba šele bode ustavila vedno naraščanje cen in spekulacijo s skrivanjem žitnih zalog. Počeni z 28. februarjem bode vlada popisovala zaloge pšenice, rži, ječmena, koruze in moke in sicer deloma po svojih organih deloma pa po zaupnikih, katere bode za ta posel imenovala in sicer zanesljive, nepristranske osebe bodisi uradnike, učitelje, trgovce, tudi lahko uslužbence. Za zaupnike imenuje vlada lahko možke kakor tudi ženske.

Služba zaupnika je častna služba, namenjena v splošno korist tej službi se nihče ne more ustavi, in jo je dolžan sprejeti. Kdor bi nesprejel te službe, zlasti pa, če bi izdajal tajnosti, katere je zaznal v spolnovanju svoje

službe, bode kaznovan z denarno kaznijo do 5000 K ali s zaporom do 6 mesecev. Zaupniki bodo imeli pravico vstopa v shrambe in se jim more dati možnost, prepričati se o nahajajočih se zalozah žita ter jim je na zahtevo predložiti tozadevne zapiske.

Da se lastniki žita in mlevskih izdelkov ne bodo bali vsled prejšnje napadne ali nenatančne prijave, je odpuščen kazni, ki bi jih morala zadeti.

Zaloge je treba napovedati do dne 5. marca in sicer bodo na razpolago popisovalne pole, v katere je treba napovedati natančno, koliko posameznih vrst žita ali moke je kdo posedoval z dnem 28. februarjem. To po posameznih vrstah ločeno napoved je podati vsakemu, kdor ima skupno več kot 20 kilogramov zaloge. Kdor ima le 20 kg ali manj, je dolžan sicer dati napoved, vendar le skupno in ne ločeno po posameznih vrstah. Kakor se dozdeva, bodo pri nas, vsaj na deželi, popisovali zaupniki in ne bode treba iskati šele popisovalnih pol.

Resna in potrebna je bila izdana vladna odredba. Posamezniku je morda neprijetna in nepričakovano došla, a pomisliti je treba, da je stotine in stotine družin, ki s kruhom niso preskrbljene in bi se preskrbeti ne mogle. Spekulacijam z žitom bo narejen konec. Sedaj šele bodo prišle do veljave določbe o cenah in upati je tudi, da bo vsak pameten in trezno sodeči človek tudi odkrito priznal, kaj ima v zalogi. Kar se bode zahtevalo od lastnikov zalog, za to dobe tudi postavno plačano, kdor pa bi utajiti hotel svoje zaloge, mu preti nevarnost, da njegove zaloge brez odškodnine zapadejo državi in čaka ga huda kazni, in sicer denarna do 20.000 kron in zapor do enega leta. Namen popisovanja sam že bi moral biti zadostni vzrok, da vsak napove resnično, kar ima; a komur patrijotičen namen te odredbe ne zadošča, naj dobi vsaj hudo kazni, ki čaka neodkritosrčne zadoščno moč do resnice.

Ko bo popisovanje gotovo, izide v nekaj tednih nova odredba, ki bo določala, kako se smejo zaloge porabiti, ker sedanja določba o porabi je le začasna in se šele nadomesti z novo, ki bo končnoveljavna. Ker je popisovanje namenjeno splošni koristi, bo določba o porabi taka, da bo prišla v korist vsakemu posamezniku. Koliko sme kdo za se ohraniti, bo vsakemu znano, ostalo naj odda tisti organizaciji, ki bo določena, da preskrbi porazdelitev. Kako bo ta oddaja izpeljana, se bo šele določilo in določile tudi cene, in sicer najprej za one, ki prostovoljno odstopijo odvisne zaloge. Kogar pa bo treba šele neprostovoljno pripraviti do prodaje, bo dobil 10 odstotkov manjšo ceno.

Izdana odredba je globoko zamišljena. Njen neposredni namen je poizvedeti velikost zalog in porazdeliti med vse enakomerno. Pa še drugo ozadje ima nova odredba. Ogrska ima več žita kot naša državna polovica in na Ogrskem je vlada že zaloge ne le popisala, ampak jih tudi rekvirirala. Te zaloge bo razdeliti najprej na Ogrskem samem v krajih, kjer je premalo zalog in potem v Avstriji. Da pa ima ogrska vlada zagotovilo, da bo razdelba povsod pravična, bo dalo sedanje popisovanje in eventualna razlastitev opravičeno podlago. Dolžnost ljudstva je, da vidi v novi odredbi ne neko breme, ampak resen trud preživeti vse in prepričati nakano naših sovražnikov, ki nas upajo sestradati.

Zapora in popisovanje žita in moke.

Jutri v nedeljo 28. febr. se prične popisovanje žita in moke po celi deželi in državi. — Zaupniki bodo hodili od hiše do hiše in popisovali zaloge.

Neizogibno je potrebno, da vsak svojo zalogo po pravici naznani. Na vsako neresnico stoje kazni — zapor do enega leta in v denarju do 20.000 K in povrh se še utajeno blago konfiscira.

Kdor pa zdaj po pravici napove, je prost vsake kazni, da je pri prejšnjih popisovanjih kaj utajil.

Sedaj se gre samo za zaporo in popis. S tem se ni rečeno, da se bo od popisane in zaprtega blaga komu kaj vzelo.

Sele, ko bo popis izvršen v celi državi, bo vlada izdala posebno naredbo, kako je popisano blago porabiti. Razume se, da bo vsakdo smel obdržati, kar rabi do prihodnje žetve zase in za svojo družino — kmet pa tudi, kar rabi za pomladansko in jesensko seme. Kmet je pa še zdaj opravičen oddajati drugim kmetovalcem žito za seme proti tozadevnemu potrdilu.

Ni tedaj nobenega razloga, kaj bati se, ker ni dvomiti, da se cesarska

naredba izpelje tako, kakor je mišljena.

Tudi ni prav nič dvomiti, da se bodo zaloge, ki se nahajajo v eni občini, porabile najprej v pokritje potreb dotične občine same.

Za sedaj je pa najnujnejše, da vsakdo po svoji vesti po pravici napove svojo zalogo.

Bog ne daj, da bi prišlo radi napadnega razumevanja stvari po posameznih do številnih sodniških obsoh.

Tedaj, še enkrat: Resnično povedati, brez skrbi! Skrb bo imel samo tisti, ki bo lagall

Važno zlasti za kmete!

Ajda in ajdova moka nista navedeni v cesarski naredbi in tedaj ajde in ajdove moke ni treba napovedati in se lahko še naprej svobodno porablja.

Tudi proso (kaša) je prosto napovedi in se prosto porabi.

Japonska proti Kitajski.

MOBILIZACIJA JAPONSKE.

Berlin, 26. februarja. Iz Tokia poročajo: Admiraliteta je pozvala vse japonske križarice, ki se nahajajo v inozemstvu, naj takoj odplovejo v domače vodovje. Tajna mobilizacija armade traja dalje. Nakupili so veliko parnikov, ki bodo prevajali čete.

SPLOŠNA MOBILIZACIJA NA JAPONSKEM.

Berlin, 26. februarja. Iz Genfa poročajo: »Agence Havas« potrjuje v neki večeraj objavljeni brzojavki iz Tokia začetek splošne mobilizacije na Japonskem.

AMERIKA IN JAPONSKA.

Zeneva, 27. februarja. Pariški »Herald« poroča iz New Yorka: Prvo in drugo ameriško brodovje je odplulo v Tih Ocean. Ameriško brodovje, ki leži pred Šanghajem na Kitajskem, so pomnožili za 6 vojnih ladij drugega brodovja.

× × ×

Zedinjene države imajo tri brodovja: atlantsko, pacifiško in azijsko; prvo ima 4 divizije po 5 linijskih ladij, drugo ima 4 oklopne križarje na zapadni ameriški obali, azijsko brodovje, ki se ima sedaj pomnožiti, leži v vzhodni Aziji in pred Filipinami ter šteje 5 križarjev. Prvo in drugo brodovje ima za rezervo 12 linijskih ladij in 12 križarjev. Nove velikanse ladje s 27.000 do 39.000 tonami bodo gotove šele deloma prihodnji mesec in prihodnje leto. — Japonci teh jeklenih gostov ne bodo prav veselili.

AMERIKA ŽELI MIRNE PORAVNAVE MED KITAJSKO IN JAPONSKO. — RESEN OPOMIN JAPONSKI.

Petrograd, 26. februarja. (Kor. urad.) »Rječ« poroča, da je ameriški poslanik v Peking izrekel odločno željo, da se japonsko-kitajski spor poravnava mirnim potom, drugače bi se japonsko-ameriški odnošaji znatno poosttrili. Glasom istega lista se vstaja na južnem Kitajskem vedno bolj širi.

AMERIKA ZAHTEVA RAZSODIŠČE.

Frankobrod, 26. februarja. »Frankfurter Zeitung« izve naravnost iz Petrograda: Neki pekinski brzojav lista »Ruskoje Slowo« trdi, da ameriški poslanik vztraja pri japonski vladi na razsodišče v japonsko-kitajskem sporu.

KITAJSKI DIJAKI V TOKIJU PROTI JAPONSKIM ZAHTEVAM.

Petrograd, 26. februarja. (Kor. urad.) Ruski listi poročajo, da so v Tokiju kitajski dijaki priredili politične shode proti japonskim zahtevam nasproti Kitajski.

Podmorski boji proti Angliji.

PODMORSKI ČOLNI NA DELU.

Vlissingen, 26. februarja. (Kor. urad.) Danes popoldne došli poštni parnik poročja, da je med vožnjo srečal dva nemška podmorska čolna.

Immuiden, 26. februarja. (Kor. urad.) Danes je došel sem stockholmski parnik »Svartons«, ki je na poti iz Rotterdama v Upsalo. Včeraj popoldne mu je napravila mina ali pa torpedo veliko luknjo. Izgubil je dva čolna. Od posadke ni bil nihče ranjen.

PARNIK S 1800 MOŽMI POTOPLJEN.

Milan, 26. februarja. »Corriere della Sera« poroča iz Londona: Iz Eastbourne (angleško pristanišče) brzojavljajo Lloydovi agenti, da se je dne 24. t. m. ob 4. uri popoldne nekaj morskih milj od Eastbourne potopil parnik s 1800 možmi.

NEMŠKI PODMORSKI ČOLN POTOPLJEN.

Berlin, 26. februarja. Iz Pariza se poroča: Mornariški minister objavlja naslednje poročilo z dne 23. februarja Predvečernim jutraj je neka križarica drugega francoskega brodovja pričela obstreljevati

nek nemški podmorski čoln, ki je plul po morski površini, osem milj jugovzhodno od rta Alprecha pri Boulogni. Nekaj projektilov je zadelo podmorski čoln, nakar se je potopil.

OD 18. FEBRUARJA POTOPLJENIH 20 ANGLEŠKIH PARNIKOV.

Amsterdam, 26. februarja. »Tijd« poroča, da obsega lista parnikov, ki so zadeli na mine ali bili torpedirani, od 18. februarja naprej 20 ladij. O uspešnih protinapadih angleških in francoskih podmorskih čolnov ali hitrih križaric ni ničesar čuti.

POTOPLJENE ANGLEŠKE LADJE.

London, 27. februarja. (Kor. ur.) Admiraliteta poroča: Nemški podmorski čolni so potopili od 18. februarja sedem britskih ladij; v angleška pristanišča se je pripeljalo v tej dobi 708 parnikov. V tednu, ki se je končal 24. t. m., je zapustilo 673 ladij Anglijo. V osmih tednih pred 24. t. m. je pripeljalo v Anglijo 5772, odpeljalo se je pa 5507 ladij.

GOSTA MEGLA V ROKAVU.

Berlin, 25. februarja. »Tägl. Rundschau« poroča iz Haaga: Tri dni že leži nad prelivom med Anglijo in Francijo gosta meglja, ki jo samo proti poldnevni tuintam prodro solčni žarki. Mnogo angleških ladij si ne upa zapustiti pristanišč, ker se boje, da bi ne naletele ob izhodu na kak nemški podmorski čoln.

TEŽAVE V ANGLEŠKEM POMORSKEM PROMETU.

Kodanj, 26. februarja. (Kor. ur.) »Berlingske Tidende« poroča iz Londona: Prevoz v večjem obsegu se ne vrši več. Ladje se težko dobe. Prevozne cene se višajo. Glavni vzrok so predvsem težave pri razkladanju in pa vladna zaplemba ladij. Tudi v Ameriki se je zvišala prevoznina na Angleško in Francosko. Trg je zelo napet.

Poročila o Italiji.

Milan, 26. februarja. »Avanti« objavlja pregled vojaških izdatkov Italije v letu 1914/15. Od 16. avgusta 1914 do začetkom februarja je bilo izrednih izdatkov eno milijardo 170.078.000 lir, v prvih dneh je bilo določenih še 170 milijonov lir, tako da znašajo dosedaj izredni izdatki 1.340.078.000 lir. Tej svoti je treba pristeti še redne vojaške izdatke v znesku 852.524.000 lir. Skupni izdatki leta 1914/15 znašajo tedaj 2.192.609.000 lir. »Avanti« pripominja, da je ta znesek skoro enak skupnim dohodkom države.

BURNE DEMONSTRACIJE V REGGIO D'EMILIA.

Rim, 27. februarja. (Kor. urad.) »Agenzia Stefani« poroča iz Reggio d'Emilia: V gledališču Teatro Ariosto je priredila predvečernjim zvečer neka narodna skupina zaseben shod, na katerem naj bi bil govoril prejšnji poslanec Battisti iz Tridenta. Ko so dohajale na shod povabljene osebe, se je zbirala na trgu pred gledališčem zborovalec nasprotna množica, ki je pričela žugati. Vojaki so pričeli trg zapirati. A ljudje so metali kamenje na vojaške; ranjenih je bilo veliko karabinierov, zastopnik policije, neki karabinierski stotnik in neki major, ki je bil nevarno ranjen. Na neki oddelek karabinierjev, ki je transportiral nekega ranjenega vojaka, so tudi metali kamenje, nakar je oddelek ustrelil; en mož je bil po strelah ubit, pet oseb je bilo ranjenih; med ranjenci je umrl ponoči še eden. Ponoči je bilo ranjenih še 14 karabinierjev in 4 policisti. V Reggio d'Emilia so odpasli vojaške in karabinierje. Preiskavo je poverila vlada nekemu generalnemu nadzorniku notranjega ministrstva. Sodišče je uvedlo preiskavo.

Rim, 27. februarja. (Kor. urad.) »Agenzia Stefani« poroča: Ministrski svet je sklenil, da naroči prefektom glede prireditve, ki bi lahko ogrozile javen red in sicer ne glede na to, če se prirejajo na javnih ali v prostorih, ki so redno občinstvu dostopni.

STALIŠČE ITALIJE.

Rim, 26. februarja. »Giornale d'Italia« pobija v uvodnem članku mnenje, da bi ruski porazi za Italijo zmanjšali nujnost, da konča svoje vojaške priprave. O obsežnosti nemških zmag list noče soditi. Vendar naj bodo velike, kakor hočejo, na potrebo mobilizacije duhov za zmago nacionalnih zahtev niti najmanjše ne upliva. Nihče ne more prorokovati, na kake nevarnosti, ali celo izzivanja mora biti Italija že jutri pripravljena. Od vseh strani jo

Zobna krema

KALODONT
70 vinarjev.

z isto strastjo snubijo, s katero bi vsi skušali preprečiti, da doseže svoje nacionalne želje. Zato bi bil zločin, če bi Italija opustila nadaljne priprave.

Belgrad po obstreljevanju.

Budimpešta, 26. februarja. O posledicah obstreljevanja Belgrada poroča »Esti Ujsag«: Stebri zemunskega železniškega mostu so se podrli ob obeh straneh. Srednji obok konaka je utisnjen, zgornja nadstropja novega konaka so se podrli; pri hotelu »Moskva« so se odstreli balkoni, hotel »Balkan« ni poškodovan, poškodovana je poštna palača, muzej, pehotna vojašnica v notranjem mestu in vojno ministrstvo.

Budimpešta, 26. februarja. Naši piloti ne obiskujejo le Belgrada, marveč tudi druge utrjene kraje. Pripovedujejo, da je življenje v Belgradu izumrlo. Civilistov biva v mestu še manj, kakor ob prvem oddelku vojske. Posadka ni velika, topov je pa veliko v mestu. Srbskih topov niso postavili le na Kalimegdanu, marveč tudi med tistimi redkimi hišami, ki še stoji ob Savi. Belgrajski posadki poveljuje general Živković, trdnjavi podpolkovnik Gjukić; župan Nestorović posluje kakor prej.

Boji na zahodu.

Francosko uradno poročilo.

Genf, 26. februarja. Francoski generalni štab poroča z dne 24. t. m.: Ob 3. uri popoldne: Od sinočnega poročila se ni nič važnega zgodilo, razen nekaterih srečnih akcij naših čet pri Auberville sur Suippe in severno od Perthesa.

Poročilo ob 11. uri zvečer: Med Lyse in Aisno so se vršili precej živahni artiljerijski boji, ki so bili vsi za nas ugodni. V Champagni severno od Lemesnila smo dosegli nove uspehe in odbili več protinapadov. Naša artiljerija je na višinah ob Maasi prisilila več sovražnih baterij, da so umaknile. Naknadna poročila poudarjajo pomen našega uspeha pri Eparguesu in visokost sovražnih izgub. Na prav malem osvojenem delu fronte smo našli nad 600 mrtvih Nemcev. Po izjavi ujetnikov sta dva nemška polka izgubila nad 3000 mož. V gozdu Brule pri Apremontu smo napredovali.

Ženski avtomobilni zbor.

Haver, 27. februarja. Semkaj je došel avtomobilni zbor sufragetk obstoječi iz 1000 žensk.

Zadnji zračni napad na Ostende.

Amsterdam, 24. febr. Listu »Tijd« poroča njegov sodrudek iz Sluisa: Angleško uradno poročilo o zadnjem zračnem napadu se mi je zdelo takoj pobarvano. Požgan naj bi bil tudi kolodvor Ostende jezero. Sam sem se prepričal, da je kolodvor le nekoliko in ne hudo poškodovan.

Caillaux se bje s pestmi.

Iz Lizbone se poroča: V atriju hotela »International« sta se sporekla bivši minister Caillaux in sin bivšega portugalskega ministra grof Burnay. Iz besed so kmalu nastala dejanja in gospoda sta drug drugega obdelavala s pestmi.

Turčija v vojski.

NA KAVKAZU.

Carigrad, 27. februarja. (Kor. urad.) Iz Erzeruma se poroča: Na kavkaški bojni črti je mirno, ker pokriva do 1 m debel sneg vrhove. V pokrajinah, kjer ni toliko snega, so izvojevala turške čete znatne uspehe. Predvčerajšnjim so vzeli Turki z napadom Taschet in Daškoj. Sovražnik se je umikal v Batum, Turki so ga pa zasledovali.

CESAR VILJEM ODLIKOVAL ENVER PAŠO.

Frankobrod, 27. februarja. (Kor. ur.) »Frankfurter Zeitung« poroča iz Carigrada: Cesar Viljem je podelil vojnemu ministru Enver paši železni križ.

Z ANGLEŠKE KRIŽARKE STRELJALI NA TRI MOHAMEDANSKE KMETE.

Carigrad, 27. februarja. (Kor. urad.) »Agence Telegraphique Milli« poroča iz zasebne strani: Neka angleška križarka in neka angleška torpedovka, ki sta manevrirali v zalivu Saron, sta se približali na 500 metrov do obrežja. Angleži so iz topov streljali na tri mohamedanske kmete, ki so molili pod nekim drevesom.

Oliverjev panamskega prekopa zopet odgodena.

Kristianija, 26. februarja. Norveško poslanstvo v Washingtonu brzojavlja: Oficielna otvoritev Panamskega prekopa, ki bi se imela izvršiti v jeseni, se je na nedoločen čas odgodila.

Novo obstreljevanje Dardanel. — Pomorska bitka na Črnem morju.

Carigrad, 26. februarja. Turški glavni stan poroča: 25. t. m. ob 10. uri popoldne je deset sovražnih oklopnih zopet pričelo obstreljevati forte ob vhodu v Dardanele. Ogenj je trajal do pol šeste ure zvečer, nakar so se ladje umaknile v smeri proti otoku Tenedos. Opazili smo, da so bile oklopnice tipa »Agamemnon« in dve drugi oklopnici poškodovane od krogelj, ki so jih izstrelili forti ob anatolski obali.

Genf, 26. februarja. Pariško časopisje se živahno peča z obstreljevanjem Dardanel. »Matin« izjava, da je ta akcija brodovja največjega pomena, ker gre za to, da se Rusija na tej strani razbremení.

Carigrad, 27. februarja. (Kor. ur.) Veliki glavni stan poroča: **Vsled včerajšnjega 7urnega obstreljevanja iz velikih kalibrov sovražnih ladij so bili zunanji dardanelski forti na nekaterih točkah poškodovani. Mi smo imeli le 5 mrtvih in 14 ranjenih.** Tudi danes je sovražno brodovje nadaljevalo obstreljevanje, umaknilo se je pa popoldne iz ognjene črte baterij na Sedil-Bahru.

Dne 10. februarja je neka francoska križarica izkrcala pri Akabi okoli 100 vojakov. Po dvehurnem boju se je sovražnik s težkimi izgubami umaknil nazaj na ladje. Kljub silnemu ognju sovražnih ladijskih topov in strojnih pušk smo imeli le tri mrtve in tri ranjene.

POMORSKA BITKA V ČRNEM MORJU.

Carigrad, 27. februarja. Pri pomorski bitki v Črnem morju sta bili dve ruski vojni ladji težko poškodovani.

Viharna seja bolgarskega sobranja.

Sofija, 25. februarja. V sobranju sta se sprla med razpravo o vojaški kazenski postavi pravosodni minister Popov in bivši minister Takev. Žalila sta se osebno. Opozicija je pritrjevala Takevu. Večina je izključila Takeva in demokrata Mileva, ki je podpiral Takeva. Sejo so morali prekiniti. Voditelji opozicije so izjavili ministrskemu predsedniku Radoslavovu, da nadaljujejo obstrukcijo, če Popov ne prekliče žalitev. Radoslavov je izjavil, da namerava pomirljivo vplivati.

Razna poročila.

IZJAVA LLOYD GEORGEJA O SKUPNEM POSOJILU ZAVEZNIKOV.

Milan, 25. februarja. Iz Londona se poroča: Glede nameravanega najetja skupnega posojila zveznih držav, ki bi naj znašalo velikansko vsoto 20 milijard lir, je Lloyd George odkrito izjavil, da Velika Britanija tega načrta ne gleda s simpatijo, da bo pa v tem vprašanju morala še enkrat razpravljati konferenca, ki se po potrebi skliče v London. Zbornica je soglasno odobrila finančno politiko državne tajnika.

ČLANI MORNARIŠKEGA DRUŠTVA ZNOVA ARETIRANI.

Kijev, 26. februarja. (Kor. ur.) Glasom moskovskega lista »Ruskoje Vjedomosti« so na svobodo izpuščene člane mornariškega društva v Kijevu takoj zopet vse zaprli, baje iz drugih vzrokov.

KAPITELJSKI VIKAR IN UPRAVITELJ POZNANJSKE NADŠKOFIJE.

Poznanj, 27. februarja. (Kor. ur.) Poznanjski kapitelj je izvolil prosta pomožnega škofa poznanjskega dr. Jedzinka za kapiteljskega vikarja in upravitelja poznanjske nadškofije. Dr. Jedzinko je imenoval za ofielnega vikarja poznanjske nadškofije kanonika prelata dr. Dalborja.

Ljubljanske novice.

Ij Skupni prejem sv. zakramentov. Vojaki, nastanjeni v bivšem Alojzišču, so imeli v četrtek popoldne sv. spoved v stolnici. Kanonik Ign. Nadrah jih je v primernem govoru pripravil na sveto opravilo, nakar se je okrog 350 mož porazvrstilo ob spovednicah. V petek zjutraj so vsi pobožno prejeli sv. obhajilo. Bilo je vzpodbudno.

Ij Socialni kurz S. K. S. Z., katerega vodi dr. Jan. Ev. K. rek, se prične popoldne, v ponedeljek, dne 1. marca, ob 1/8. uri zvečer v prostorih »Ljubljane«, Jurčičev trg št. 3, II. nadstropje.

Ij Šentjaskobsko prosvetno društvo vlnudno vabi vse člane in prijatelje društva, da se polnoštevilno udeležijo poslovnega večera društvenega ustanovnika, gosp. Petra Janca, ob priliki odhoda v Vodice, ki bo v nedeljo, dne 28. t. m. ob pol 8. uri zvečer v društvenih prostorih v Florijanski ul. 15. Spored: 1. Petje. 2. Govor predsednika. 3. Deklamacija. 4. Poslovitev Orla.

Ij C. in kr. vojaško postajno in krajno poveljstvo se nahajata od danes naprej na Dunajski cesti št. 29, II. nadstropje (Bavarski dvor, hiša »Gospodarske zveze«).

Ij Spored simfoničnega koncerta združenih godb c. in kr. peh. polkov št. 17, in 97., ki se vrši jutri ob 1/8. uri zvečer v »Tonhalle«, je: 1. C. M. pl. Weber: Uvodnica k operi »Oberon«. — 2. Ludv. van Beethoven: Simfonia št. 3, Es-dur (Eroica): a) Allegro con brio; b) Marcia Funebre, Adagio; c) Scherzo, Allegro vivace; d) Finale, Allegro molto. — 3. Edvard Grieg: Prva orkestralna suita k »Peer Gyntu«: a) Jutranja razpoloženost; b) Asejeva smrt; c) Anitrin ples; d) V dvorani gorskega kralja. — 4. Anton Dvořak: »Dramatična uvodnica«.

Ij Štetje žitnih in močnih zalog. Stranke se še enkrat prosijo, da po možnosti počakajo zaupnika oblastva doma, četudi bi zaupnik morda ne mogel takoj priti. Napovedno polo lahko podpiše gospodar ali gospodinja. Seveda je dotičnik osebno odgovoren za pravilnost napovedbe. Zaupnik ni dolžan hoditi k stranki, katere ni našel doma, še enkrat, in za to tudi časa ne bo imel. Če h kakki stranki zaupnika vse tri dni, v nedeljo, ponedeljek, torek ni bilo, bodisi da stranke ni bilo doma, bodisi da je bila slučajno prezrta, ima stranka sama strogo dolžnost, da pride najkasneje do vštete 4. marca na magistrat in poda tam svojo napoved, ker bi jo sicer morala zadeti občutna kazen, kakor je razvidno iz lepakov, vrhutega pa bi ji država zaplenila vso moko oziroma žito. Poudarja se pa še na tem mestu izrečno, da celo to popisovanje nima namena, komurkoli odvzeti to, kar si je nabavil zase in za svojo rodbino, posle itd., v kolikor zalogo po pametnem preudarku zares lahko le za te osebe porabi.

Ij Uradovanje mestnega magistrata. Vsled uporabe velikega števila mestnih uslužbencev pri štetju zalog žita in moke bo pri mestnih uradih v ponedeljek in torek, 1. in 2. marca, uradno delo vršiti le v zelo skrajnem obsegu. Zato se vse stranke prosijo, da ta dva dneva v vsako količjak odložljivo uradno zadevo počakajo.

Ij Kap zadela je danes zjutraj poštnega poduradnika Mihaela Palouca. Prepeljali so ga z rešilnim vozom na njegov dom.

Ij Vloma. V Kolodvorski ulici so neznan tatovi vlomili v leseno barako Marije Habunikove in ji pokradli več klobas, špeha in raznih slaščic v vrednosti 30 K. — Frančiški Zoranovi pa je bilo pred sv. Petra cerkvijo vlomljeno v lesen zaboj in iz njega pokradenih raznih slaščic v vrednosti 18 K. Tudi pri tem vlamu ni nobenega sledu o tatovih.

Morilec tržaških kočijažev

še vedno ni najden. Pred časom smo poročali, da se je bil oglasil v Koperski jetnišnici neki Aleksander Hammerle, ki je povedal, da je on umoril vse tri tržaške kočijaže in tudi onega devinskega voznika. Toda sedaj je stvar dobila zopet drugo lice. Hammerlejev zagovornik dr. Robba sporoča v tržaškem »Piccolo« z dne 21. t. m., da se je dognalo, da je Hammerle duševno bolan in da si je vse te stvari o umorjenih kočijažih izmislil v svoji bolni fantaziji. Drž. pravdnštvo je spoznalo te razloge kot opravičene in ustavilo proti Hammerleju vsako postopanje radi kočijaških umorov. Ti umori ostanejo tedaj še na dalje kriminalistična uganka.

Skale se lrgajo.

Iz Kranja poročajo: Zjutraj 24. t. m. se je v Polajnerjevem bregu odtrgal del skalovja ob državni cesti na Kokro. Velike težke skale so zdrčale čez cesto in se ustavile spodaj na travniku ob Kokri. Pretrgana je bila brzozjavna žica in poškodovani držaji pri ograji. Blizu tam se je tudi ob zadnjem deževanju precejšnji del ceste pogreznil v dolino. Na drugi strani reke Kokre pa se je večja ilovnata plast zemlje pomaknila navzdol in z njo vred tudi nekoliko tamkajšnjega Mengerjevega poslopja.

Dnevne novice.

+ Od deželne elektrarne. Z Bleda se nam poroča: Dolgo zaželeno električno razsvetljavo imamo vendarle iz deželne elektrarne. Zdaj je Bled šele to, kar bi moral že davno biti. Razsvetljava je krasna. Okoli celega jezera venec luči — to je naravnost čarobno. Če se razsvetlita še grad in otok, potem ima Bled iluminacijo, ki jej ni več podobnega najti. — Iz Radovljice se nam piše: Zdaj smo pa kar velikomestni. Glavni trg je razsvetljen kakor salon. Silno močne, svetle luči razširjajo tako svetlobo, da se lahko po trgu izprehajajo in časnike bereš. Je vredno pogledati! Hvala deželi za to lepo napravo! Dolej je, kakor čujemo, priklopljenih v celem okraju že okoli 3000 luči. Ker gre

s petrolejem trda, je zanimanje seveda ravno sedaj tako veliko, da instalacije ne morejo zadostiti odjemalcem dovolj naglo. Ko se po vojski začne novo obrtno življenje, bodo gotovo takoj prišle mnoge instalacije za motorje na vrsto. Za kmetijske stroje je že sedaj zanimanje.

+ Kaj spada pod zaporo? Da ne bo nesporazumov, naj si vsak natančno zapomni, kaj spada pod zaporo in kaj ne. Pod zaporo spada žito, in sicer so našteje sledeče vrste: pšenica, rž, ječmen, oves in koruza ter iz žita dobljeni mlinski izdelki, na primer: moka, zdrob, ječmenček (ješprenj) i. dr., izvzemši otrobe. Pri žitu našteva § 1. cesarskega izkaza vse vrste, ki jih je smatrati kot žito v zmislu navedbe, torej se nič drugega ne sme dati pod zaporo, kot to, kar je našteje. Fižol, ajda ne spadajo pod zaporo. Pri mlinskih izdelkih se pa cesarski ukaz ne omejuje samo na našete predmete, ampak je splošen ter izvzame samo otrobe. Opozorjamo zlasti še na določbe o semenu, ki se mora poljedelcem pustiti!

+ Zadnje žito. Cesarska naredba o prometu z žitom in mleviskimi izdelki ima v mislih le tako žito, ki je za mletev. Semkaj pa ne spada takozvano »zadnje žito«, ki se more porabljati le za šrotanje in služi kot živalska krma. Tako žito je iz napovedi izvzeto.

+ Glasovanje o sklicanju državnega zbora. Dobro poučena mariborska »Straža« piše glede glasovanja za sklicanje državnega zbora: »Na željo odstopivšega vi-teza Bilinskega so zbornični podpredsedniki dr. German, Romancuk in Pernertorfer zahtevali sejo zborničnega predststva, da v njej izrečejo zahtevo po sklicanju državnega zbora. Nagibi so bili strankarsko-politični. Ker Hrvatsko-slovenski klub ne čuti potrebe, da bi se dal vpregati za vožnje v interesu drugih strank, se je njegov zastopnik v predsedstvu vitez Počačnik omejil v seji na izjavo, da je njegov klub že pri ministrskem predsedniku grofu Stürgkhu jasno izrekel in utemeljil svoje stališče glede državnega zbora in še vedno vztraja pri svojem stališču. Vsled tega se vitez Počačnik ni udeležil glasovanja. Časniška poročila, da je glasoval proti, so neistinita.« — Tudi to poročilo, kakor rečeno, dobro poučene mariborske »Straže«, beležimo kot kronisti.

+ »Pismo iz Amerike.« Danes priobčujemo zanimivo pismo iz Amerike, ki ga je nam poslal prijatelj. Pismo odkriva, da radi vojne tudi »nevtralna« Amerika precej trpi. Prijatelj je pa pismu priložil tudi vprašanje, ako je res, kar pišejo nekateri ameriški slovenski listi, da je v Ljubljani revolucija itd. Smejali smo se, ko smo to brali. Take laži širijo po Ameriki razni špekulantje, ki so v zvezi s tovarno laži, ki se tudi pri nas često pojavi s svojimi izdelki. Rojaki v Ameriki in drugod naj vedo, da so vsa taka poročila o »revoluciji v Ljubljani, pri kateri je bila napadena palača deželnega predststva in več oseb ustreljenih, da revolucijo širi duhovščina itd.« — nesramne laži, podle izmišljotine špekulantskih sleparjev, ki se ne sramujejo v tujem svetu krasti dobro ime našemu narodu. Morda bi si kaj takega, klika lažnjivcev želela; — naš narod pa v sedanjem resnem času kaže popolno svojo zrelost in nima nobenega stika z izvržki, ki širijo v svet zgoraj omenjene laži.

+ Berolinski list o slovenskih vojaki. »Slovenski Gospodar« piše: Vojni poročevalec lista »Berliner Tageblatt« posebej omenja slovenske štajerske fante v bojih pri Dukli. Graški nemški listi so poročilo »Berliner Tageblatt« izpremenili v toliko, da so poročali o »nekem štajerskem polku«. V istini pa stoji v berolinskem listu: »Proti večeru so vrli Spodnještajerci in Slovenci z naskokom zavzeli vas Bzarna«. Nam spodnještajerskim Slovenem, ki smo morali začetkom vojske prestati marsikatero sumničenje, je mnogo na tem, da ves svet izve o zanesljivosti, pogumnosti in domoljubnosti vrlih sinov slovenskega ljudstva!

+ Vojaške zadeve. Z redom železne krone 3. vrste z vojno dekoracijo je bil odlikovan polkovnik Vincencij Latka, poveljnik 17. pešpolka; z vojaškim zaslužnim križcem 3. vrste z vojno dekoracijo nadporočnik Pavel Higersperger, 9. polj. lov. bat. — Najvišje pohvalno priznanje je dobil poročnik v rez. Artur Zmerzlikar, brz. polk; zlati zaslužni križec na traku svetlinje za hrabrost namestnik pravitelja častnika Emil Jorde, 17. pešp. Zlato svetinjo za hrabrost pa Ladislav Budnar, 29. polj. lov. bat. — Imenovani so za praporšake v rez. rez. podčastnika Ivan Jurkovič in Jaroslav Volek in enoletna prostovoljca Ivan Nanut in Ivan Gasparin, vsi štirje 27. dom. pešp.

— Hinkovič v Rimu. Pobegli hrvatski poslanec Hinkovič je pisal nekemu poslancu iz Rima, da se vrne v Basel, ker se mu zdi, da v Italiji ni dovolj varen.

+ **Osebnosti s pošte.** Za c. kr. poštne asistente so imenovani ti-le c. kr. poštne praktikanti: Francšek Mezek in Janko Tavzes v Ljubljani ter Valter Hofbauer v Trzinu.

+ **Za poljske begunce** je danes presvetil ljubljanski knezoškof dr. Anton B. Jeglič poljskemu odboru pri deželni vladi izročil 1738 K 36 vin., kot zbirko župnij in nekaterih posameznih duhovnikov na Kranjskem. Odbor izreka vsem darovalcem najtoplejšo zahvalo.

+ **Deželnemu glavarju goriskemu dr. Faidutti** se je zdravje obrnilo na bolje in je mogel že odpotovati na Dunaj in deželnih zadevah.

— **Vest o posadki ladje »Kaiserin Elisabeth«.** Bivši kvartirni mojster na vojni ladji »Kaiserin Elisabeth«, Ernst Jungling iz Arnsdorfa, piše svojemu nekdanjemu šolskemu ravnatelju Henrik Riedl v Zwickau med drugim: Japonci so se pokazali nasproti nam zelo prijazne. Med našimi padlimi so: Jellinghauer (Graslitz), Tauchmann (Trutnov), Kautz (Dunaj), Aspek (Gradec), vojni prostovoljec Klimanek, Act, Todt, Pokorny, Uebelbacher, Dücke, Kopetzki; 25 mož se pogreša. Ranjeni so Weiß, Sadotzi, Hübner, Ohlweiner, Poll, Seiner, fregatni poročnik Baierle in Christl. Vsem se zdravje že vrača. Ostali ranjenci so iz Istre in drugih južnih dežel. Ujetnikom se razmeroma dobro godi.

— **Iz Idrije.** Znana oseba našega mesta nas je ta teden zapustila. Č. g. Francšek Onušič, bivši kaplan, je 24. t. m. umrl. Bil je v Idriji od 7. novembra 1872 do 13. februarja 1914 v službi, tedaj je 41½ leta pri nas kaplanoval. Iz govora g. dekana posnamemo, da so ga celo trije duhovni v Idriji glede službenih let prekosili. Leta 1678. je nastopil novomašnik Anton Bonča, rojen Idrijčan, službo 2. kaplana, umrl tu 30. avgusta 1832, tedaj je prebil tu v pastirstvu 54 let. Drugi je bil benediktin Urban Ozink. Prišel je leta 1750., bival tu do smrti 20. februarja 1803, torej 53 let. Leta 1697. je dospel kot pomožni duhovnik Josip Wihetelič pl. Wichtenstein, postal župnik 1707 in umrl 1741, služboval tu 44 let. Četrty je šel Francšek Onušič, ki je leta 1872. stanovan v Idriji. Bil je v službovanju točen kot ura, ni minute zamudil pri svojem poslu. V prostih urah se je pečal s staro klasično literaturo. Homera je znal na pamet in latinske klasike je citiral, da je bilo veselje. Bil je prijazen tovariš, veliko storil tudi za uboge. Imel je med meščani veliko ugleda. Gospod »Fronc« so rekli in vsaka debata je bila izključena. Dovtipen v občejanju in vedno vedrega lica je dobrodošel v katerikoli družbo. Zadnje leto je preživel v pokoj v hiši, katero je kupil za župno cerkev. Rane na nogi so se zacelile, a menda prežgoda, kajti udarilo je na možgane in bil je poldrugo leto omračenega duha. Trpel je veliko v svoji bolezni, a čutil ni toliko. Naj v miru počiva!

— **Iz Trziča.** Krasen nov »Naš dom« je dodelan. Občni zbor izobraževalnega društva sv. Jožefa se bo že vršil v novem domu, in sicer v nedeljo, 7. marca ob štirih popoldne, h kateremu se prav posebno vabijo vsi tukaj bivaajoči društveniki in društvenice. Neposredno pred občnim zborom bo blagoslov dvorane. — Teden kasneje ima svoj občni zbor domača hranilnica, tudi ob štirih popoldne.

— **Veleizdajalski elemet v vzhodni Bosni.** Uradni »Sarajevski List« prinaša v številki od srede zopet celo vrsto »lojalnih« pravoslavskih izjav iz rogatiškega in kladanjskega okraja, ki s tem izgube bosn. herc. pristojništvo, ker so bili v sporazumu s sovražnikom z druge strani Drine. Vseh je 181 oseb. — V včerajšnji številki uradnega lista je zopet naštetih 385 pravoslavskih (moških in ženskih) iz rogatiškega okraja, ki izgube iz istih razlogov bosensko pripadništvo.

— **Bivši češki državnozbornski poslanec Myslivec,** voditelj krščanskosocialnih Čehov, ni bil vjet, kakor se je poročalo, marveč se nahaja, kakor nam poroča v »Čehu«, v bolnišnici v Budimpešti.

— **V ruskem ujetništvu** se nahaja učitelj Ignacij Jug iz Zakriža pri Cerknem. Ranjen je bil v desno roko. — Tam se nahaja tudi France Trojar iz Podbrda, ki je bil odlikovan za hrabrost, a so ga pozneje Rusi ujeli. Njegovo sliko je prinesel »Ilustrovani Glasnik«.

— **Smrt slovenskega visokošolca.** V Frankobrodu na Nemškem je umrl visokošolec Marij Besednjak iz Gorice. Študiral je tam na trgovski visoki šoli. Bil je s študijami skoro pri koncu, kar ga je nenadoma doletela smrt.

— **Smrtna kosa.** Na Selih pri Volčah je umrl Ivan Šturm, odločen pristav

naših načel. Dočkal je starost 80 let.

— **Povišanje.** V nadporočnika je bil povišan c. in kr. poročnik g. Fran Borštnar, poveljnik 2. črnovojniške nadomestne stotnije v Ljubljani.

— **Na grobu svoje prve žene se je zastopil** v Celovcu c. kr. finančni računski revident Rihard Glauninger. Pred 14 dnevi je poročil sestro svoje žene. Zapušča sedem otrok. V pismu, ki ga je pisal prijatelju, izjavlja, da je tako hudo bolan na živcih, da noče nikomur biti v nadlego.

— **Obdelovanje zemljišč državnih železnic.** Železniško ministrstvo je sklenilo, da odda v najem svojim uslužbencem vsa neobdelana zemljišča; gnoj in seme jim preskrbi železniška uprava.

— **Obesil se je** v Celovcu ključavničarski pomočnik Anton Sodja, doma z Bleda. Vzrok »nesrečna ljubezen«.

— **Umril je** v Tuhlju na Hrvaškem trgovec in posestnik Ivan Zabukošek, rodem Slovenec.

— **Slovani v avstrijski armadi.** »Moravská Orlica« je objavila splošen statističen pregled, tičoč se odstotnega razmerja posameznih narodnosti v armadi cele monarhije. Iz tega preračuna sledi, da je Slovanov v avstrogrski armadi 52%, Nemcev in Ogrov skupaj 42%, Rumunov in Lahov 6%. Narodnostno razmerje v vojni mornarici je za Sloane še lepše. Pri mornarici služi 56% Slovanov, 27% Lahov, 10% Nemcev in 7% Ogrov. Slovencev je v armadi 3%, Hrvatov 7%, Lahov 1%.

— **Oproščeni župan v Središču.** Mariborsko deželno sodišče je oprostilo župana Jožefa Sinka iz Središča, ki je bil obtožen, da ni postopal ljubeznjivo ob prebiranju konj 23. avgusta in 9. septembra 1914.

— **Za otprnenjem tnilnika** je v zadnjem času obolelo v Zagrebu troje oseb in sicer neki trgovski akademik in 2 vojaka. Vsi trije so bili takoj odpeljani v kužno bolnico. Eden je že umrl.

— **Papirnatih podplatov armada več ne potrebuje.** Ko je pričelo zmrzovati, so se priporočali kot sredstvo proti mrazu papirnatih podplati. Vojnemu preskrbovališču so doposlali veliko podplatov iz papirja. Zaloge se je tako pomnožila, da naj se podplati iz papirja več ne pošiljajo.

— **Kako se je godilo dr. Sernecu v Srbskem vojnem ujetništvu.** Dr. Vladimirju Sernecu se je pisalo, da so Srbi z njegovim ujetim rajnim bratom dr. Ivanom Sernecom slabo postopali. Koj, ko so ga ujeli, so mu vzeli njegovo zlato uro in druge vrednostne predmete. Ni si mogel brez sredstev ničesar olajšati, obolel je in umrl na pegastem legarju.

— **Umril je** v bolnici usmiljenih bratov v Gradcu prof. dr. Birnbacher.

— **I. delavsko konsumno društvo** na Jesenicah bo imelo v nedeljo, dne 28. svečana 1915 ob 3. uri popoldne v prostorih Delavskega Doma na Savi svoj 17. redni občni zbor. Ker nam je Zadržna zveza obljubila za ta dan enega gospoda govornika, vabimo vse člane, članice in prijatelje društva, da se tega občnega zbora, ki bo združen z gotovo zelo koristnim predavanjem, udeležijo v kar najobilnejšem številu.

— **Povožen je bil** 23. t. m. 29. letni črnovojnik Simon Gzelman na mariborskem kolodvoru. Rajnik je bil oženjen posestnik iz Podove. Peljati se je hotel v Račje, a ker je kolodvor vojaško zastražen je zlezal čez ograjo, a ko je šel čez tračnice, je bil povožen.

— **Umril je** v Novem mestu g. Leon Abram, c. kr. okrajni tajnik, star 44 let.

— **Verouk zopet vpeljan.** Občinsko zastopstvo mesta Genue je sklenilo, da se bo odslej v vseh ljudskih šolah zopet poučeval krščanski nauk. Zoper zopetno uvedbo je glasovalo samo 178 družin, dočim je predlog podpiralo 2567 družin. Papežu Benediktu XV., ki je genueški domačin, bo s tem sklepom gotovo zelo ustreženo.

— **Šolski štrajk.** V milanskem predmestju Binasco so sklenili socialisti, da se verouk odpravi iz šol. Starši so odgovorili na ta ukrep s tem, da so poslali svoje otroke v samostanske šole. V javnih šolah je ostalo samo 75 otrok.

— **Razredna loterija.** Zrenbanje 4. razreda se vrši že 9. in 11. marca t. l. Srečke za ta razred se dobijo še pri poslovnici c. kr. razredne loterije v Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani. P. n. reflektante opozarjamo na današnji inserat te poslovnice.

— **Domačim lovcom.** Vsled pomanjkanja živil sem primoran nekaj svojih belih istrskih brakov ali prodati ali dati v rejo. Da se to domače, z velikimi žrtvami vzgojeno čistokrvno pleme popolnoma ne zatve, bi rad, da bi psi ostali v domačem kraju. Zato se obračam do domačih lovcev z uljudnim vprašanjem, bi-li ta ali oni ne hotel vzeti kakega psa v rejo, seveda proti plačilu? V vsakem gospodinjstvu se dobi nekaj takih kuhinjskih ostankov in odpadkov, ki niso za ljudi, ki so pa za psa čisto dobri, tako da reja enega psa tudi v teh težkih časih ni težavna in troljiva. Ko se

zopet prične lov, bomo pse rabili, zato je treba, da si dobro pleme ohranimo in si pri tem drug drugemu pomagamo. Ponudbe na: dr. Ivan Lovrenčič, t. č. predsednik »Slovenskega lovskega društva« v Ljubljani.

Pri **epidemijah** in vseh **nalezljivih boleznih** je odlično zabranjevalno sredstvo
Mattonijeva Giesshübler - kiselica

Zaloge v Ljubljani pri gg. Ant. Šarabon, Mih. Kastner, P. Lassnik.

Globoke žalosti potrži naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naša iskrenoljubljena sestra, svakinja, teta in stara teta, gospa

Helena Doberlet

po dolgi mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče v petek dne 26. t. m. ob 12. uri ponoči, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nezabne pokojnice se vrši v nedeljo dne 28. svečana ob pol 4 uri popoldne iz hiše žalosti Korunova ulica št. 7 na pokopališček sv. Križu. Sv. maše zadušnice se bodo brale v trnovski župni cerkvi.

Drago pokojnico priporočamo v pobožno molitev.

Ljubljana, dne 27. feb. 1915.

Zalujoci ostali.

(Brez posebnega obvestila.)

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

436

V molitev priporočamo pokojnega sobrata gospoda

Franca Onušič,

mestnega kapelana v pokoj,

ki je po daljšem bolehanju v 73. letu starosti dne 24. februarja 1915 zaspal v Gospodu.

Pogreb bo v petek dopoldne ob 10. uri.

V Idriji, dne 24. februarja 1915.

Zahvala.

Iskreno zahvaljujemo vse sobrate, prijatelje in znance pokojnega gospoda

Franca Onušič,

mestnega kapelana v pokoj,

ki so ga v tako ogromnem številu spremili na poslednji poti. Izrečno zahvaljujemo preblagorodnega gospoda dvornega svetnika J. Billeka in druge rudniške uradnike, slavno ravnateljstvo in učiteljski zbor c. kr. državne realke, slavni c. kr. ravnateljstvu in učiteljska zbora rudniških ljudskih šol, gospoda nadzornika J. Vogelnika, gospoda c. kr. nadpoštara V. Helmisch in druge odličnjake. Srčno hvalo izrekamo tudi pevskeemu zboru katoliške delavske družbe za lepe nagrobnice. Bog plačaj vsem!

V Idriji, dne 26. februarja 1915.

Farna duhovščina v Idriji.

Razredna loterija.

Najsrečnejša poslovnica v Ljubljani.

štev. 68.435 zadela	K 30.000—
„ 130.169 „	K 10.000—
„ 157.211 „	K 10.000—
„ 68.425 „	K 5.000—
Po K 2000—:	
štev. 19.987, 19.994, 46.292, 81.517, 85.174.	

Kdor se hoče udeležiti te dobičkapolne loterije, ta naj takoj naroči srečko pri spodaj navedeni poslovnici.

Žrebanje 4. razreda

že 9. in 11. marca.

Možnost dobitka je od razreda do razreda večja.

Ne zamudite igre v zadnjih dveh razredih!

Srečke se dobijo pri

Poslovnici c. kr. razredne loterije:

Ljubljanski

Kreditni banki v Ljubljani

in njenih podružnicah v Trstu, Gorici, Celju, Celovcu in Splitu.

Cena za novostopivše igralce

1/1 K 160—

1/2 K 80—

1/4 K 40—

1/8 K 20—

Razredna loterija.

1/1 K 40—

1/2 K 20—

1/4 K 10—

1/8 K 5—

Cena za posestnika žreba prejšnjega razreda

Razredna loterija.

Razredna loterija.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na trajnem kašlju, lažje je obvarovati se bolezni, nego jo zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašljem bronhijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vadušljivi, kaferim Sirolin znafno oledča naduho.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vspedom na splošni počutek.

Se dabi v
vseh lekarnah
in K. A. -

Moštvo 17. pešpolka 8. stotnije,

vojna pošta 32, se prosi za pojasnila o vojaku

Ivanu Pečnik

iz Št. Vida nad Ljubljano,

ki se od 26. avgusta, po prvem boju, ni oglasil. Bil je proglašen mrtvim, a se širijo govorice, da ni mrtve. — Prijazna obvestila naj se proti povrnitvi stroškov dopošljejo njegovi materi Ani Pečnik, omož. Rus, Šmartno pri Litiji števil. 24. 413

Izjava.

Podpisani Jožef Jager p. d. Kuharjev Jože, posestnik in tesar na Orlih pri Rudniku, preklidem in obžalujem svoje govorice o »Ljudski posojilnici in g. dr. I. Šušteršiču ter izjavljam, da sem le iz nepremišljenosti govoril za drugimi neosnovano, lažljivo govorico ter se zahvaljujem »Ljudski posojilnici, in gosp. dež. glavarju dr. Šušteršiču, da sta mi sodnijsko preganjanje odpustila. Jožef Jager.

Kmečka družina.

Sprejme se takoj blizu Ljubljane kmečka družina s 3 ali 4 delavci, in sicer: mož, žena, dekle, stara 18 let in ena dekle ali pa fant, star 15 let ali več. Naslov pod »Družina 421« na upravnistvo tega lista.

Pri Kamniku na Gorenjskem se odda ceno v najem

Velik vrt

s travniki, stanovanjem in hlevom. Primerno tudi za samo ženo z rodinjo. — Več se izve v lesni trgovini St. C. Tauzher, Ljubljana, Dunajska cesta. 438

Največje priznanje in prikljubjenost so si že pridobili moji patentirani

spominski prstani

ker so resnično najtrajnejši vojni spomin ter najprimernejši za raznovrstna darila. Namnogobrojna vprašanja vidno naznanjajo, da so isti edinele pri meni dobiti ter blagovito zahtevati brezplačni cenik.

5% za »Rdeči križ«.

Lud. Cerne

juvelir in trgovec

Ljubljana, Welsova ulica števil. 3.

Pogreša se Anton Kambič

infanterist pri c. kr. d. mobranskem pehotku števil. 27. 6. stotnija, vojna pošta števil. 48.

Od 1. oktobra 1914 ni o njem nobenega poročila. Kdor bi kaj zanesljivega vedel o njem, naj obvesti **Frančiško Kambič**, Metlika št. 43. 398

vešč cerkvenik

želi premeniti službo kot samostojen cerkvenik pri večji lart na dežel. Nastop po dogovoru. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 433.

Mesarija even- tuelno gostilna

obstoječa nad 40 let, v lepimi prostorih, vsa oprava in napolnena ledenica v središču prijaznega mesta ob Savi na Dolenjskem, se odda takoj v najem. Več se izve v upravnistvu »Slovenca« pod števil. 446.

Za vsak obrt pripraven lokal s stanovanjem

se za majev tem odda. Več se poizve pri hišniku istotam na Tržaski cesti št. 5. 418

ZAHVALA.

Povodom bolezni in smrti gospoda c. kr. okraj. tajnika

Leona Abrama

izrekajo podpisani vsem prijateljem, znancom in sorodnikom za tolažilne obiske med boleznijo ter častno spremstvo na poslednji poti najtoplejšo zahvalo. Posebno se zahvalimo za obiske in požrtvovalno postrežbo za časa bolezni cen. rodbini Ivana Feriča ter gosp. Ivanu Petriču, dalje za venec in obilno častno spremstvo gg. uradnikom c. kr. okraj. glavarstva na čelu prebivalor, gospodu c. kr. vlad. svetniku baronu Rechbachu, vsem drugim gg. uradnikom čast. duhovščini in vsem onim, ki so nepozabnega ranjkega spremlili k večnemu počitku.

Novomesto, 26. februarja 1915.

Žalujoci ostali.

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam najbolj priležni, lični in najboljše kakovosti

Naprodaj samo pri

JULIJI ŠTOR, Ljubljana
Prešernova ulica števil. 5.

Goiiserski čevlji za turiste.
higijenični čevlji za otroke

Naznanilo.

Najtopleje se zahvaljujem za doslej mi izkazano zaupanje p. n. občinstva si dovoljujem v prijazno naznaniti, da sem z današnjim dnem prevzel popolno na novo ureni

Hotel pri južnem kolodvoru nasproti glavnemu kolodvoru

in prosim nadalje cenjene naklonjenosti.

432

Velepoštovanjem

Ivan Friedl

hotelir in restavrac.

Ljubljana, dne 27. februarja 1915.

! Vožnje!

Hotel Union v Ljubljani
odda s 1. majem 1915 vožnje omnibusa in drugih potrebščin za podjetje proti pavšalni ceni.

Ponudbe naj se naslove na 407

Grand Hotel Union v Ljubljani.

M. Rosner & Co.

v Ljubljani

veležigarnja sadja in tovarna likerjev
priporoča

v svoji lastni žigarnji kuhane izdelke i. s. 2347

Slivovko

Brinjevec

Hruševce

Tropinovec

pristnost zjamčena

Vermut-vino

najboljše kakovosti

ujodne cene

vzorci na razpolago

Obrtnik

srednje starosti, z nad 5000 kron prihodkov, se želi priženiti.

Ponudbe se prosijo prijazno pod »Značajen 343« na upravo Slovenca.

POZOR!

Kedro hoče varčevati, naj se obrne na mojo trdiko, v kateri imam še vsa blago po star. ceni ter veliko 209

zalogo čevljev

katero nudim slavnemu občinstvu radi pomanjkanja prostora po nakupni ceni. Se priporočam najvjud, neje K. WIDMAYER, pri Solcu, za »vodov«.

Strokovnjak poučuje

posameznike, dame in gospe, v vseh trgovskih predmetih: nemščini, knjigovodstvu, korespondenci, računstvu, meničnem pravu, leposju ito, Pous. ima v skupinah. Razpredelba or po ogo oro. Zadelek tako. — Ponudbe pod »Nizka učnina« na upravo tega lista. 437

423

Priporoča se solidna trdka

modni salon

specialno damskih svilenih klobukov in čepic v najnovejših oblikah

Marija Gözl, Zidovska ulica št. 8.

